Զ. ՏԱՐԻ 1637 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 22 ՄԱՐԳԱՑ 4381 — Հ. Տ. 28 ՅՈՒՆԻՍ 1889 — ՌՈՒՍԱԿԱՆ 10 ՅՈՒԼԻՍ 1889 — ՀԻՃՐ. 12 ԶԻԼԳԱՏԷ 1306 ՁՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ԳԱՄԱԿ ԿԱՐԴԱՑԱԾ ԵՒ ԻՍԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Գալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعلیه‌ده غلطه‌ده نورادونکیان خانده آره‌ولك
غزتهسی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Ցարեկան տարի	160
» » Վեցամսեայ »	80
» » Եռամսեայ »	40
Գաւառաց » Ցարեկան »	200
» » Վեցամսեայ »	100
Օտար երկիրներէն տարեկան գիրք	56
» » վեցամսեայ »	28

Դուռս զրկու[illegible] տպրաց համար ծախքը Յոգնութեան վրայ է
խմբագրո[illegible]կու[illegible]մակ կամ գրութիւն ես չարձրէ՛

[illegible] nat recues
AUX [illegible] JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 28 ՅՈՒՆԻՍ, 1889

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՇԱՀԷՆ Ի ԼՈՆԴՈՆ ԵՒ ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՔ

Թարգմ. իւր յուլիս 5 թուով կը ծանուցանէ թէ նախընթաց առաւօտ Սրբ. Հէնրի Տրբմինտ Ուոլֆ Վեհ. Շահին ներկայացուցած է Անգլիոյ հրեայ հասարակութեան կողմէ պատգամաւորութիւն մը։ Անգլուհերական Ընկերակցութեան երեսփոխանք, Լորտ Ռոչեսթր, Սրբ Ճուլիան Կոլսմէտ, Սրբ Ալպերթ Սասուն և այլք, թէ՛ պարկերէն և թէ անգլերէն գրուած ուղերձով մը, բարի գալուստ մաղթեցին Շահին, և Պարսկաստանի մէջ բնակեալ իրենց կրօնակցայ վրայ Ն. Վեհափառութեան ուշադրութիւնն հայցեցին։ Շահը պատասխանելով, յայտարարեց թէ այս պատգամաւորութիւն հաճոյք կը պատճառէ իրեն. հաւանեցաւ Պարսկաստանի Հրէից համար աշխարհական վարժարաններու բացման, և հաստատեց թէ ամենայն անկողմնակալութեամբ պիտի լսէ կեղծքանց մասին ո՛ և է գանգատ կամ բողոք։

«Յետոյ, կ'ըսէ Թարգ., ներկայացան երկու պատգամաւորութիւններ ո՛չ նուազ շահագրգիռ և վաղեմի յեղի մը կողմէ, որուն կը պատկանին Լոնտոնի պարսիկ գեսպանն և Պարսկաստանի Դիւանութեանց նախարարն որ Շահին կ'ընկերանայ։ Թարգ. կը յիշէ «փոքր պատգամաւորութիւնը» կազմող երեք Հայոց անուններն, որք Լոնտոնաբնակ Հայերը կը ներկայացնէին։ Կը յիշէ նաև «մեծագոյն պատգամաւորութիւն» մը, ի դիմաց Անգլիոյ Հայոց, Մանչէսթրի ազգայիներէ բաղկացեալ։ «Պատգամաւորութեան գլխաւոր և ամենէն աւելի ուշագրաւ անդամն էր Մանչէսթրի Հայ Եկեղեցւոյ հովիւը, Դեր. Ս. Պարոնեան, իւր ծանր սեւ վեղարով և երկայն սեւ վերարկուով, Օսմ. պատուանշան մը կուրծքին վրայ։ Անոնք ներկայացին հայերէն և անգլերէն ուղերձ մը շատ գեղեցիկ գրուած ընտիր մագաղաթի վրայ և սքանչելապէս կազմուած, Շահին զինանշանը ճակտի նկարին կեդրոնն և անգլիական զինանշանն ուղերձին եռին։ Իսկ Լոնտոնի Հայոց ուղերձը միայն անգլերէն էր։ Այս նաեւ շատ ճաշակաւոր գեղարուեստի գործ մ'էր՝ ընտիր մագաղաթի վրայ գրուած ոսկեզօծն, կանանչ և սեւ գրերով։ Այս ուղերձներն սաղարդող Հայք Ջերմապէս կը շնորհաւորեն Շահին գալուստն յԱնգլիա, բարեմաղթութիւններ կ'ընեն իւր արեւշատութեան համար, և իբրեւ հին արիական ցեղէ սերեալ՝ Պարսկաց և Հայոց միջև գրանուած կապը կը յիշեն։ Համայն Անգլիոյ Հայոց կողմէ ներկայացեալ ուղերձը կը ներբողէ զն. Վեհափառութիւն իբրեւ քաղաքակրթութեան և յառաջդիմութեան քաջալերող, և երախտագիտութեամբ կը յիշէ Ն. Վեհափառութեան շնորհները, զորս կը վայելեն Պարսկաստանակ Հայք։ Ցոյս կը յայտնեն թէ արհեստք և ճարտարութիւնք պիտի վերածնին Պարսկաստանի մէջ, և Հայք աւելի բարեկեցիկ պիտի ապրին։

«Լոնտոնի Հայք յատկապէս կը յիշեն Վեհ. Շահէն վերջերս շնորհած կանոնադրութիւնը, քաղաքային և զինուորական բարձր պաշտօններ Հայերու տալու, և հայ վարժարանները քաջալերելն։ Ցանձին Վեհ. Շահին կը տեսնեն Վեհապետ մը որ կ'արդարացնէ իւր ժողովրդոց ակնկալութիւններն՝ հաստատելով օրէնքներ և կանոններ որք իրենց երկրին թէ՛ նիւթական և թէ բարոյական բարեկեցութեան կը սատարեն։

«Այս երկու պատգամաւորութիւնները ներկայացուց Իշխան Մելքոն Խան, և պատգամաւորութեան գլխաւոր անդամք եւս անհատապէս ներկայացուեցան Վեհ. Շահին, որ կը լսենք թէ սիրալիր ընդունելութիւն մ'ըրեր է անոնց։ Վեհ. Շահին խօսքերը սա քաղցր և շնորհակալու տպաւորութիւնը թողեր են պատգամաւորներուն մնաց վրայ թէ Նասր-էտ-Տին Շահին հպատակ դտնուող իրենց ազգակիցք Ն. Վեհափառութեան ճշմարիտ բարեացակամութիւնը կը վայելեն։»

(Հավասի հեռագրոյ մը նայելով, Շահը պատասխաներ է թէ ինք պաշտպան է ամեն կրօնների, և մանաւանդ Հայոց կրօնին, որոյ բարեկամն ու պաշտպանը պիտի լինի միշտ։)

«Այժմ յԱնգլիա բնակեալ պարս կամ փարսի (զրադաշտական) հասարակութեան անդամք եւս Վեհ. Շահին ներկայութենէն օգուտ քաղելով, ուղերձ մը մատուցին Ն. Վեհափառութեան՝ իւր խնամց յանձնելով Պարսկաստանի մէջ բնակեալ Զրադաշտականները։ Պատգամաւորութիւնը ներկայացուց Պ. Տատապայ Նաօրօճի (*)։ Ուղերձն ընդունելով, Ն. Վեհափառութիւն յայտարարեց թէ ինք պաշտպան է իւր իշխանութեան ներքեւ ապրող Զրադաշտականաց, և մեծ համարում ունի անոնց վրայ։»

ՄԱՐՈՒՔ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

Փարիզ, 6 յուլիս։—Մարոքի պետութեան կողմէ պատգամաւորութիւն մը Փարիզ պիտի դայ Արուեստահանդէսը տեսնելու։ Ֆրանսական կառավարութիւնը 70,000 ֆր. յատկացուց այս դեսպանութեան արժանավայել ընդունելութեան համար։

ԱՆԳԼԻԱ

Անգլիացիք չատ հաւատարիմ ժողովուրդ են, և մանաւոր համակրութեամբ մը կապուած են իրենց վեհապետական դերդաստանին։ Բայց դրամի դործոց մէջ Անգլիացիք ամենքանէ յառաջ դործնական մարդիկ են։ Հետեւապէս, երբ Վիքթորիա թագուհին իւր երկու թոռանց, Կալլէսի իշխանին անդրանիկ որդի Ալպերթ Վիքթոր իշխանին և Լորտ Ֆայֆի հետ նշանուած Լուիզ իշխանուհւոյն համար տարեկան պատշաճ եկամուտներ խնդրեց Երեսփ. Ժողովէն, Ժողովրդական կուսակցութիւնը դլուխը տնկեց։ Այս կուսակցութիւն չատ տարիներէ ի վեր կ'առարկէ թէ արքայական դերդաստանը, մանաւանդ Վիքթորիա թագուհին, չատ հարուստ է, և կարօտ չէ իւր թոռանց համար եկամուտ խնդրել Խորհրդարանէն։ Մինչև ցարդ այս եկամուտք որոշ կանոնի մը համեմատ չէին տրուեր։ Անոնց քանակութիւնն օրուան նախարարութեան և Խորհրդարանին կամքն թեան կերպէն կախում ունէր։ Լորտ Սալիսբրիի նախարարութիւնն այս անդամ տեսնելով թէ Արմատականք և Փառնէլլանք ծանր վէճ պիտի յարուցանեն, և նկատելով թէ արքայական դերդաստանի անդամներուն այսպիսի դումարներ տրուիլը ժողովրդային դդացմանց չատ համաձայն չի դար, ծանոյց Խորհրդարանին թէ կառավարութիւնն առաջին դործ պիտի ընէ այս մասին քննութիւն մը բանալ, և օրէնք մը հաստատել թէ արքայական դերդաստանի ո՛ր աստիճանի անդամք իրաւունք ունին մասնաւոր եկամուտ մ'ընդունելու աղդէն իրենց չափահասութեան առթիւ։ Այս ձեւով անսահման կերպիւ յետաձդեցաւ Կալլէսի իշխանին երկու զուտակաց համար դրամ խնդրելու առաջարկը։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԴԵՐՄԱՆԻԱ

Անդլիացի ծովակալ Ֆրիմէնթլ, որ արեւելեան Ափրիկէի զանգիպարեան եղերքը պաշարող անդլիական նաւախմբին կը հրամայէ, այս օրերս դրաւեց Նէ-բա-ղոդենաւը, զոր գերման Տքթ. Փեթերս վարձած էր յԱրեւելեան Ափրիկէ զէնք զրկելու յօդնութիւն Էմին փաշայի։ Ափրիկէի արեւելեան եղերքը զէնք մուծանել բացարձակ արդիլուած լինելով, անդլիացի ծովակալը կասարեալ իրաւամբ դրաւած և անգործածելի վիճակի մէջ դրած է յիշեալ նաւը, և փճացուցած է անոր պարունակութիւնը։

Այս լուր ընականապէս տխրութիւն պատճառեց Գերմանիոյ մէջ։ Գերմաններուն ծանր կը թուի որ Զանզիպարի եղերաց պաշարման առաջին պատուը լինի բոլորովին գերմանական ձեռնարկի մը յատկացեալ նաւու մը փճացումը։

Բէօնիէ Զայտէն, խոստովանելով հանդերձ թէ Ֆրիմէնթլ ծովակալին տնօրինութիւնն օրինապէս վաւերական է, այս առթիւ ծանր ամբաստանութիւններ կ'ընէ Ափրիկեան Լճերու Անդլիական Ընկերութեան դէմ։ Կ'ըսէ թէ այս Ընկերութիւն ո՛չ միայն զէնք կը մուծանէ յարեւելեան Ափրիկէ, այլ և մարդ գլուխ 40ական չիլինի դերիներ կը գնէ ծովվերբերայ հրապարակներէն։

Եթէ ստոյդ է, չատ ծանր դէպք մ'է որ Անդլիացիք իրենք գերիներ դնեն, թէև գերեվաճառութիւնն աչխարհիս երեսէն բառնալու համար դրչեթէ ամեն ազգէ աւելի աշխատած են։

ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ԱՒՍՏՐԻԱ

Պ. Քրիսպիի լրագրաց հերքումներուն հակառակ, Տէյլիթօ կը պնդէ թէ Աւստրիոյ, Գերմանիոյ և Իտալիոյ միջև պայմանագրեալ է որ Իտալիա երկու զօրաբանակ տալով Աւստրիոյ՝ մասնակցի Ռուսիոյ դէմ պատերազմի։

Աւստրիական դրօշի ներքեւ Իտալացւոց պատերազմելու խորհուրդը բաւական զայրոյթ կը պատճառէ Իտալեան ժողովրդեան հակաստրեան մասին և արմատական լրագրութեան։

ՖՐԱՆՍԱ

Մայիս 5էն մինչեւ յունիս 30 Արուեստահանդիսի մուտք թիւն եղած է 5,994,000, մինչ 1878ին նոյն միջոցին 3,343,000 էր։ Տակաւին 24 միլիոն մուտքաւորներ կան չգործածուած, և տոմսակներն այժմ 45 սանթիմի կը ծախուին։

—Միապետականք և Պուլանժէականք չատ կը վախնան սա երեք նախարարներէ, Պ. Թէվընէ, դատական, Պ. Բոնսֆան, ներքին և Պ. Ռուվիէ երկրային գործոց, քանի դիտնալով որ այս երեք նախարարք բան մը անտես պիտի չընեն Հանրապետական արդի կառավարութեան յաջողութիւնն ապահովելու և առաջիկայ ընդհանուր ընտրութեանց մէջ հակահանրապետականները չյաջողելու համար։ Հետեւապէս, Պուլանժէականք և Միապետականք իրենց բան գործ կ'ընեն Խորհրդարանին և լրագրութեան մէջ անպատուել և վատահամբաւել այս երեք նախարարներն։ Առաջ Պ. Բոնսֆան, յետոյ Պ. Թէվընէ և ի վերջոյ Պ. Ռուվիէ անոնց անձնական կեանքն ամբաստանութեանց նշանակ եղան։ Այս հնարքս ա՛յն աստիճան աչքի կը զարնէ որ Երեսփ. Ժողովն իւր վերջին նիստերէ միոյն մէջ բանաձեւ մը քուէարկելով «կը պախարակէ Հանրապետութեան կառավարութեան դէմ ուղղեալ նոցին զրպարտութիւնները»։

—Երեսփ. Ժողովն 200,000 ֆր.ի նպաստ մը քուէարկեց ի Սէնեթ-Լիթիէն հանքի մը ահաւոր պայթմամբ մեռած իբր 200 անձանց դժբախտ ընտանեաց համար։ Մասնաւոր հանգանակութիւնք եւս կը շարունակեն ամեն կողմ։

—Պ. Սըքրէթանի պատկերաց և ընտիր դդդերու և անօթներու վաճառումն յուլիս 4ին վերջացաւ, և միայն վեց միլիոն ֆր. արտադրեց, մինչ Պ. Սըքրէթանի տնանութեան հաշուեյարդարներուն ութ միլիոն ֆր. առաջարկուած էր և անոնք չէին հաճած։ Հինդ ֆրանքնոց դրամի մը մեծութեամբ Մէտոնիէի նկարը՝ ծաղրդաղրին էջէն՝ 90,100 ֆր.ի վաճառուեցաւ Շանփանեի մեծ այգեպանի մը, և Օմսի դուքսն 190,000 ֆր.ի դնեց 1805ի զրահապատ ֆրանսայի զօրքերը ներկայացնող պատկեր մը։ 2,700 ֆր.ի ծախուեցաւ Արուեստան ցեղէ մը Զինուորներ ներկայացնող զարմանալի մէկ պատկերն Տրքանի։ Գլխաւոր պատկերները դնեցին Ֆրանսացիք, Ամերիկացիք և Պելճք, և Անդլիացւոյ մեացին Արկրոդական բաներ միայն։

Ի ՍՈՒԴԱՆ

Անդլէգիպտական զօրախումբ մը յուլիս 2ին կռուեցաւ սուանցի ստուար զորագնդի մը դէմ, որ դէպի հիւսիս յառաջանալ կ'ուզէր։ Սուանցւոց յառաջխաղացութիւնն արդիլուեցաւ, և Սուանցիներէն 500 անձինք վիրաւորեցան և սպաննեցան, նաեւ 60 ձիեր կորան։ Եգիպտացիներէն 70 անձինք սպաննեցան և վիրաւորեցան, Անդլիացիներէն երկու անձինք վիրաւորեցան։ Սուանցիներէն չատ մը դասալիքներ Եգիպտացւոց կողմն անցան։ Գնդապետ Ուտհաուզ որ այս տեղեկութիւնները կը հեռագրէ՝ չի կրնար թշնամւոյն զօրութեան վրայ ճիշդ գաղափար մը տալ։ Սուանցւոց թնդանօթներէն մէկ հատն ալ Եգիպտացւոց ձեռք ինկաւ։ Պէտք էր ըսել՝ Եգիպտացիք եռ առին իրենց այն թնդանօթներէն մին որք երբեմն Խարթումի ապստամբապետին ձեռքն ինկած են։ զի յայտնի է թէ Սուանցւոց ձեռքը դտնուող թնդանօթներուն գրեթէ ամենքն ալ եգիպտական յաղթուած զօրագունդերու կը պատկանէին։

ՍԱՄՈԱՅԻ ԽՆԴԻՐը

Լոնդոն, 7 յուլիս։—Սամոայի կը ծանուցուի թէ երկրին հակառակորդ բնիկ թագաւորք՝ Մաթաաֆա և Թամազէզէ՝ հաշտուած են։

Այս իրողութիւն որ Սամոայի խնդրոյն վրայ Գերմանիոյ, Ամերիկայի և Անդլիոյ միջև համաձայնութեան մը գոյացման կը յաջողէ, դրեթէ կը փակէ այս արդիպզազոսին խնդիրն, որ պահ մը արիւնալի համեմատութիւններ առնուլ կը սպառնար։ Բայց այն մեծ փոթորկէն ի վեր որ ամերիկեան և գերմանական մարտանաւերը կուլ տուաւ՝ խաղաղութիւնն սկսած է տիրել ի Սամոա, իբրեւ երկնային միջամտութեամբ։

Ա. ՄԱՂԱՆՍՏԱՆ

Վիեննա, 7 յուլիս։—Քանի մը հեռագրեր եկան, ծանուցանող թէ խրոովութիւնը ծագած են ի Պատաքչան, ափղանեան Թուրքստան, և Էմիր Ասպ-իւբ-Բահման Խան զօրք ղրկած է խաղաղութիւնը վերահաստատելու համար։

Այս լուր եւրոպեան կարեւորութիւն կրնայ ունենալ այն պատճառաւ միայն որ Ափղանստանի Էմիրին յառաջխաղացութիւնը դէպ ի Թուրքստան՝ կրնայ գրգռել զՌուսիա, և Բոմարով աչալուրջ զօրավարը մղել յանկարծակի նոր չարժմամբ մը Ափղանները զարնելու և կեդր. Ասիոյ խնդիրը վերսին արծարծելու։

ՊՈՒԼԿԱՐ ԲԱՆԱԿ

Յուլիս 8 թուով Սոֆիայէ կը գրուի առ Մծ. Օրէնքաւ.

«Փերտինանտ իշխան երկրին ներսերը պտոյտի ելնելէն յառաջ, ի խորհուրդ դումարեր է Սոֆիայի պահապան զօրաց սպայներն, և հարցուցեր է թէ՝ օրինակի համար՝ եթէ Ռուսիոյ դէմ պատերազմ մը տեղի ունենայ, ի՞նչ կը կարծեն, պուլկար զինուորք ի՞նչ ընթացք կը բռնեն։ Սպայից մեծ մասը կը պատասխանէ թէ հրամատարք իրենց զօրքերն անշուշտ կրակի պիտի տանին, բայց զինուորք կրակ պիտի ընեն՞ թշնամւոյն վրայ, այս կէտ ինդիր է իրենց համար եւս։ Այս պատասխան անհաճոյ տպաւորութիւն ըրեր է Իշխանին վրայ։ Իշխանը նոյն հարցումը պիտի ընէ եղեր ներսի գաւառաց պահապան զօրաց սպայներուն եւս, իմանալու համար թէ մինչեւ ո՛ր աստիճան կրնայ վստահիլ պուլկար բանակին։»

ԱՒԱՁԱԿՈՒԹԻՒՆ Ի ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Ռուսմուդէ կը գրուի առ Մծ. Օրէնքաւ թէ աւազակաց նոր խմբեր երեւցած են Օսման Պազարի գաւառակին մէջ, ուր երկու ուղեւորներ մերկացուած են, բայց ոստիկաններէն հալածեալ, աւազակները թողած են իրենց գողտն։ Ի Թրօյան, Զեխ մը կողոպտուեր և գանակոծուեր է աւազակներէն, որոց դիմադրել փորձած էր։ Գողերն ամեն բան կողոպտելէ ետքը, մէկ զրուշ յանձներ են մարդուն «որպէս զի անօթի չմնալու համար հաց առնու»։

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ՆՈՐ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ

Սոֆիայէ կառավարական աղբիւրէ կը հեռագրուի թէ անդլիացի դրամատարց աջակցութեամբ ամերիկեան խմբակէ մը կնքեալ 25 միլիոն ֆր.ի պուլկարական նոր փոխառութեան պայմանք չատ նպաստաւոր են։ Տոկոսն է 6 %, գլխավճարն 1 %, երեսուն տարիէն ամբողջն հատուցանելի, և Պուլկարիա արտօնեալ է տասն տարւոյ մէջ փոխառութեան դրամագլուխը վճարելու 100ին 100։ Զարիպրոտ-Վաքարէլի և Եամգոլի-Պուրկասի երկաթուղեաց հաստատով ապահովեալ է փոխառութեան տոկոսին և գլխամասին վճարումը։

Ցիշեալ առատաձեռն խմբին յանձնառու եղեր է այս երաշխաւորութեամբ մինչեւ 100 միլիոն ֆր. տալ Պուլկարիոյ, բայց Ֆերտինանտ իշխանին կառավարութիւնը 25 միլիոնը բաւ համարեր է երկրին անմիջական պիտոյից։

ԱՒՍՏՐԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

Վիեննա, 6 յուլիս։—Աւստրիոյ փեթերսպուրկի դեսպանատան զինուորական՝ կրնայ գրգռել զՌուսիա, և Բոմարով աչալուրջ զօրավարը մղել յանկարծակի նոր չարժմամբ մը Ափղանները զարնելու և կեդր. Ասիոյ խնդիրը վերսին արծարծելու։

ՊՈՒԼԿԱՐ ԲԱՆԱԿ

Յուլիս 8 թուով Սոֆիայէ կը գրուի առ Մծ. Օրէնքաւ.

«Փերտինանտ իշխան երկրին ներսերը պտոյտի ելնելէն յառաջ, ի խորհուրդ դումարեր է Սոֆիայի պահապան զօրաց սպայներն, և հարցուցեր է թէ՝ օրինակի համար՝ եթէ Ռուսիոյ դէմ պատերազմ մը տեղի ունենայ, ի՞նչ կը կարծեն, պուլկար զինուորք ի՞նչ ընթացք կը բռնեն։ Սպայից մեծ մասը կը պատասխանէ թէ հրամատարք իրենց զօրքերն անշուշտ կրակի պիտի տանին, բայց զինուորք կրակ պիտի ընե՞ն թշնամւոյն վրայ, այս կէտ ինդիր է իրենց համար եւս։ Այս պատասխան անհաճոյ տպաւորութիւն ըրեր է Իշխանին վրայ։ Իշխանը նոյն հարցումը պիտի ընէ եղեր ներսի գաւառաց պահապան զօրաց սպայներուն եւս, իմանալու համար թէ մինչեւ ո՛ր աստիճան կրնայ վստահիլ պուլկար բանակին։»

ԱՒԱՁԱԿՈՒԹԻՒՆ Ի ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Ռուսմուդէ կը գրուի առ Մծ. Օրէնքաւ թէ աւազակաց նոր խմբեր երեւցած են Օսման Պազարի գաւառակին մէջ, ուր երկու ուղեւորներ մերկացուած են, բայց ոստիկաններէն հալածեալ, աւազակները թողած են իրենց գողտն։ Ի Թրօյան, Զեխ մը կողոպտուեր և գանակոծուեր է աւազակներէն, որոց դիմադրել փորձած էր։ Գողերն ամեն բան կողոպտելէ ետքը, մէկ զրուշ յանձներ են մարդուն «որպէս զի անօթի չմնալու համար հաց առնու»։

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ՆՈՐ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ

Սոֆիայէ կառավարական աղբիւրէ կը հեռագրուի թէ անդլիացի դրամատարց աջակցութեամբ ամերիկեան խմբակէ մը կնքեալ 25 միլիոն ֆր.ի պուլկարական նոր փոխառութեան պայմանք չատ նպաստաւոր են։ Տոկոսն է 6 %, գլխավճարն 1 %, երեսուն տարիէն ամբողջն հատուցանելի, և Պուլկարիա արտօնեալ է տասն տարւոյ մէջ փոխառութեան դրամագլուխը վճարելու 100ին 100։ Զարիպրոտ-Վաքարէլի և Եամգոլի-Պուրկասի երկաթուղեաց հաստատով ապահովեալ է փոխառութեան տոկոսին և գլխամասին վճարումը։

Ցիշեալ առատաձեռն խմբին յանձնառու եղեր է այս երաշխաւորութեամբ մինչեւ 100 միլիոն ֆր. տալ Պուլկարիոյ, բայց Ֆերտինանտ իշխանին կառավարութիւնը 25 միլիոնը բաւ համարեր է երկրին անմիջական պիտոյից։

ԱՒՍՏՐԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

Վիեննա, 6 յուլիս։—Աւստրիոյ փեթերսպուրկի դեսպանատան զինուո-

(*) Պոմպայի երեւելի Փարսի մը, քաջ անգլիագէտ, որ Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովոյ վերջին ընդհանուր ընտրութեանց մէջ քիչ մնաց որ երեսփոխան պիտի ընտրուէր անգլիական քաղաքի մը, եթէ Պ. Կլատսթոնի կուսակիցք յաղթական հանդիսանային։ Ծ. Խ.

—)(20)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼԻ

ՕԳԴԱՎ ՖԷՕՅԵԷ

ԱՆԴԱՄ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻՈՅ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

—Տեսնենք, տիկին, ըսաւ բարութեամբ, լաւ հասկնանք զիրար։ Բրոյն նրկատմամբ ունեցած սիրոյս պատճառաւ, և ձեզ հանդիպելու հաճոյքն ունենալու համար, որոշեցի վերստին երեւիլ ընկերութեանց մէջ... կը ջանամ ուրախութեանց խափանարար մը չըլլալ հոն... չեմ դար անդ պարզել անձնական վիշտերս։ բայց դուք դիտէք զայնս։ ինչո՞ւ համար չէք յարգեր։ Ինչո՞ւ համար կ'ուզէք ծաղրելի ընել զիս։ Լաւ բան չէ ըրածնիդ... բարեկամուհւոյ գործ չէ... կը յուսայի որ դուք բարեկամուհի մը պիտի ըլլայիք ինձ համար։

Այս պարզ խօսքերուն մէջ անկեղծութեան և խոստովանութեան այնպիսի չեշտ մը կար որ յուզեց զտիկին տը Ռիսա, որ սիրան յիսմարացեալ էր, այլ ոչ բնաւ ապականեալ—Ձեռքը կարկառեց առ Պ. տը Բէվէրն և սիրալիր զուարթութեամբ ըսաւ նմա։

—Ուրեմն երկրորդ քոյր մը։

—Կ'աղաչեմ, ըսաւ Բէվէրն։

Մանկամարդ կինը, դադարէ մը և սիկառէթի մուխի յորձանք մը փչելէ յետոյ, լուրջ դէմքով մը յարեց։

—Իրաւ է որ ես ալ բաւական պէտք ունիմ եղբօր մը։

Պ. տը Բէվէրն խոնարհեցաւ առանց պատասխանելու։

—Դուք ալ այդպէս կը խորհիք, այնպէս չէ՞, հարցուց տիկին տը Ռիսա։

—Դուք կ'ըսէք։

—Երբ ինձմէ գոհ չըլլաք, պիտի յանդիմանէք զիս, այնպէս չէ՞։

—Թող այդպէս ըլլայ... հիմակ անմիջապէս, եթէ կ'ուզէք։

—Ա՛հ, տեսնենք։

—Էհ լա՛ւ, ըսաւ ժպտելով, մի՛ ծխէք։

Վարդագոյն երանգ մը ծածկեց մանկամարդ կնոջ հրապուրիչ դիմագծերն։ մէկդի նետեց իր սիկառէթը։

—Որոշուեցաւ, ըսաւ եւ դաշնամուրին առջեւ նստաւ։

Յաջորդ օրերը, տիկին տը Ռիսա հաճոյք մը համարեց իր գործերն եւ վարմունքն ենթարկել Պ. տը Բէվէրնի դնահատման եւ հսկողութեան։ Իր արդուզարդերուն վրայ կը հարցափորձէր զնա... արդեօք չա՞տ փայլուն էին։ իր վալսերը եղանակին վրայ... պէտք եղածին չափ պատշա՞ճ էր։ իր գործածած ինչ ինչ բացատրութեանց վրայ... չատ համարձակ եւ չատ ընտանի չէ՞ն մի թէ։ Հաւանութիւն կուտար որ դեղին կոչիկներ հագնէր։ Ձեռքը գաւազան առնո՞ւր։—Պ. տը Բէվէրն այս տղայութեանց կը համակերպէր հանդարտ եւ քիչ մը արհամարհոտ հեգնութեամբ։ բայց մանկամարդ կինը կը հասկնար թէ նա ընդհանրապէս կը պարտաւէր իր ամէն խօսքերն եւ ամէն արարքները, թէ՛ ամրողջութեանը և թէ՛ մանրամասնութեանցը մէջ։

—Իրա՛ւ որ, սիրելիս, ըսաւ օր մը առտիկին տը Լոռիս, երդայրդ ճանճրանալի է։

Այդ ճանճրանալի մարդը սակայն պատկառանք կը ներշնչէր իրեն։ Պ. տը Բէվէրնի ինքնուրոյն զօրաւոր անհատականութիւնը, մտաւորական գերազանցութիւնը, կենացը վիպական հանդամանքը, իր կորովի եւ քաջոյր ընաւորութեան հեզնակութիւնը նմա կը ներշնչէին հրապոյրով խառն յարգանք մը։ Թերեւս իրմէ միայն կախումն ուներ մանկամարդ կնոջ սրտին մէջ գրաւել այն տեղը զոր տը Բոնդիս դերակոմսը ձեռք բերած էր, բայց Պ. տը Բէվէրն մոքէն իսկ չէր անցուներ զայդ։ Ամենամաքար կը սահմանափակուէր այն եղբայրական ծառայութեան մէջ զոր տիկին տը Ռիսա յատկացուցած էր իրեն, եւ երբ իր ծաղկահասակ բարեկամուհին, իր պշրողութեան սովորութիւններէն վարեալ, փորձէր քիչ մը յուզել իրենց յարաբերութիւնները, իր նպատակն այնպիսի խստութիւն մը կ'առնուր եւ լեզուն ալ այնչափ խիստ ու հրամայական շեշտեր, որ այդ անկանոն վարմունքներն անողոքաբար կը զսպուէին։

Դիտաղդաբար, կանայք չեն ուզեր որ կիսովին սիրուին, և տիկին տը Ռիսա, իր անցուցած ճգնաժամուն մէջ, ուրիշ շատերէ նուազ տրամադիր էր ճաշակելու փոխադարձ համակրութեան մը պարզաղդրութիւնները։—Եռանդնայղդեղերակոմսը, մաքառումէն գրգռեալ, այդ միջոցին կը կրկնապատկէր իր ճարպիկութիւնը, նրբամտութիւնն և յանդգնութիւնը։ Հարձակած էր գրեթէ, և իր նամակները կ'ընդունուէին։ Դիտողին համար, առանձնական յաճախակի տեսութիւնները, փոխանակեալ ակարկները, մէկ կողմէ պաղատագին և միւս կողմէ գորովալի նայուածքներն, ամէն բան յայտնի ցոյց կուտար արկածին մերձաւոր և ճակատագրական ելքը։

Այդ նախաշաւիղ նշանները բնաւ չէին վրիպեր Պ. տը Բէվէրնի ուշադրութենէն, մանաւանդ որ տիկին տը Ռիսա տարօրինակ պշրողութեամբ մը զինքն ականատես կ'ընէր այս ամէնուն։ Կանանց սրտին մէջ այնչափ անհասանելի խորհուրդներ կան որ չպիտի փորձենք գուշակել թէ տիկին տը Ռիսա, որ ընդհանրապէս այնչափ ջանագիր էր հաճոյ լինելու Պ. տը Բէվէրնի, ինչո՞ւ կ'ենթարկէր զնա այս փորձերուն որք անշուշտ անհաճոյ էին նմա։

Մանկամարդ կինն ադկից աւելին ըրաւ։ Օգոստոսի ադուոր իրիկուն մը, երբ ձիով կը վերադառնային Պ. տը Շէլի մէկ ագարակէն որ Գանի չրջակայքը կը գտնուէր, յանկարծ բաժնուեցաւ Ռոժէ դերակոմսին քովէն, Պ. տը Բէվէրնի քով եկաւ, որ քիչ մը մեկուսի կ'ընթանար, և գիշերուան մթութենէն օգուտ քաղելով, սա տարօրինակ խօսքերն ըսաւ նմա։

—Պարոն, բան մը պիտի ըսեմ ձեզի։

—Ըսէք, տիկին։

—Ձեր բարեկամութիւնը թանկագին է ինձ, չատ թանկագին։

—Շատ երջանիկ եմ այդ մասին։

—Բայց կը կարծէ՞ք թէ բարեկամութիւն մը, որքան ալ թանկագին ըլլայ, կարենայ լնուլ կնոջ մը սիրտը։

—Այդ յանկոնութիւնը չունիմ։

—Էհ լաւ, եթէ օր մը աւելի հզօր զգացում մը դրաւէր կեանքս, եթէ զոհեի նմա պարտականութիւններ... որոշմէ զիս գոհացուցանելու համար ամէն բան ըրած են, գիտէք անշուշտ... կըրնա՞մ նորէն վստահիլ ձեր բարեկամութեան։

—Ո՛չ, ըսաւ Բէվէրն ցրտութեամբ։

—Ինչպէ՞ս, ո՞չ։ Ինչո՞ւ համար։ Դժդաղդութեանս... սխալանացս մէջ, եթէ կ'ուզէք... ձեր բարեկամութիւնն աւելի օգտակար, աւելի նպաստամատոյց չպիտի՞ ըլլայ ինձ։

—Կարելի է. բայց մեղսապարտ սիրոյ մը խորհրդակցի դերն ինձ չյարմարիր։

—Բայց գէթ... եթէ այս տեսակ բան մը պատահէր... պիտի նեղանայի՞ք ինձ դէմ։

—Շատ պիտի նեղանայի։

—Նախանձո՞ւ պատճառաւ։

—Զպիտի նախանձէի, որովհետեւ սէր չունիմ ձեզի համար, և չեմ կրնար ունենալ։ Ձեր յառաջ բերած յիշատակները զանձնս կը պաշտպանեն ձեզի դէմ։ բայց չատ պիտի նեղանայի ձեզ դէմ եթէ այսպէս նախատիքի ձեր յիշատակները։ Կը հասկնա՞ք։

—Ո՛չ, ըսաւ, չատ նուրբ բաներ են ադոնք ինձ համար։

Ձին մտրակեց եւ գնաց գլխաւոր խաբրին ընկերանալ; ուր Պ. տը Բէվէրն խմացաւ նորա կոկորդալիր քրքիջները։

Վերադարձին, ընթրիք մը կ'սպասէր հանդիսականներուն տիկին տը Շէլի ամարանոցին մէջ, Վիլէրի ափանց վրայ։ Բնականաբար մինչեւ արշալոյս պիտի սպրեին ապա։ Պ. տը Բէվէրն, որ կը փափաքէր զուարճացնել իր քոյրը, բայց ոչ այդ աստիճան, յուզել կանգ առնուլ Վիլէր, եւ անոր հետ իր ճամբան չարունակեց դէպի Դրուվիլ։ Առաւօտուն իրենց հետ տարած էին զտիկին տը Ռիսա, որուն մայրը գնացած էր քանի մը օր անցուցնել ի Բարիզ։ Բնական էր որ մանկամարդ կինն իրենց հետ վերադառնար եւ ճամբուն վրայ իր տունը թողուին զինք

բական կցորդը փեթերսպուրգի կանչուեցաւ՝ տեղեկութիւններ տալու համար Ռուսիոյ զինուորական պատրաստութեանց վիճակին վրայ։

ՄԻԼԱՆ ԹԱԳԱՒՈՐ

Միլան Թագաւոր նոր նասակ մը ուղղելով առ Պ. Կրուիչ՝ նախարարապետ, իբրեւ նախորդ թագաւոր եւ իբրեւ Սերպ ջերմ դոհունակութիւն արտայայտեց Ալեքսանդր Ա. Թագաւորին գտած ժողովրդական եռանդաւոր ընդունելութեան և Հրմուութեան սիրագեղուն ցոյցերը համար։ Միլան Ա. իւր նասակը լրջացնել «Կեցցէ՛ Դէր Աբէոյն։ Կեցցէ՛ Դէր Հաշէն» աղաղակաւ։

ՆՈՐ ՀՐԱՑԱՆՔ ՌՈՒՍԻՈՅ

Պրուսել, 6 յուլիս։— Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան Թերթը՝ նոա՝ Ռուսիոյ զօրաց նոր տեսակ հրացան մը տրուելու որոշումը դրական ապացոյց կը համարի Ռուսիոյ խաղաղասիրութեան։ Ի այս նոր հրաշքներով ռուս բանակը զինելու համար պահանջուած երկու տարի պէտք է։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՈՅ ԱՐԿԱԾ

Մարսիլիա, 7 յուլիս։—Ճեղքեցաց կառախումբը Բէօլն-Ֆրանքֆորթի գծէն շեղեցաւ ի Վերին Պաւիերա։ 8 անձինք մեռան և 11 անձինք վիրաւորեցան։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Պերլին, 7։—Նորա Տէօյտէ Ամ. Զայտնէրի յարձակմունք ռուս փոխառութեանց միացման դէմ՝ կը վերադրուին կայսերական պալատան կուսակցութեան, որ Ռուսիոյ դէմ կծու լեզուի մը գործածումը կը խնդրէ եղեր։ Այս պատճառաւ վերոնշեալ գրուցուեցաւ թէ Պիզմարք իշխան հրաժարեր է, բայց չատուգուեցաւ, կամ տեղի չմնաց։ Փոքր կ'ըսէ թէ Վիլհէլմ կայսր անձնապէս նպաստեց գերման և զուիցերեան խնդրոյն կարգադրութեան ճամբու մէջ մտնելուն։

ԶՈՒԻՑԵՐԻԱ

Պերն, 7։—Զուիցերիոյ Դաշնակից Գաւառներէն ի Սէն-կալ ժողովրդային քուէարկութիւնը Գաւառային Սահմանադրութեան վերաքննութիւնը պահանջեց։

ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԱՏԵԱՆ Ի ՅԱՌԱՆՍ

Թան կը հերքէ այն գրոյց թէ գնդապետ Վէնսան Գերագոյն Ատենին առջեւ իբրեւ վկայ պիտի կոչուի եղեր։ —Այս զինուորական երբեմն պատերազմական պաշտօնատան գաղտնի տեղեկութեանց դիւանին պետ էր, և Պուլանժէականք զրոյց մը հրատարակեցին թէ պատերազմական նախարարութիւնը ճնշումի բանեցուցեր է գնդապետին վրայ՝ Պուլանժէ զօրավարին դէմ սուտ վկայութիւն տալու։ Գերագոյն Ատենին։ Պատերազմական նախարարն այս զրոյցն հրատարակուած տեսնելով լրագրաց ոմանց մէջ, Փարիզ կանչեց յիշեալ գնդապետը՝ բացատրութիւն պահանջելու համար թէ ինչ այս մտօք մէկու մը բան ըսած է։ Ասկէ մակաբերուեր է թէ Գերագոյն Ատենին առջեւ ի վկայութիւն պիտի կոչուի։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն Երկէ ի Պատրիարքարան խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ։ Ամեն. Խրիմեան Սրբազանի, Գեր. Սրուանձտեանց Դարեգին և Օրմանեան Մաղաքիա եպիսկոպոսաց հետ, գաւառական ինչ ինչ խնդրոց կարգադրութեան մասին։

Գահիրէէ մեր ստացած տեղեկութեանց նայելով, Գեր. Խորէն Արքեպիսկոպոս Նար-Պէյ, ընկերակցութեամբ Արժ. Յակոբ Աշտ վարդապետին և Աբէել ի մանաւոր թղթակցին, յունիս 22, չորեքշաբթի, երեկոյեան կառախումբով, Վսեմ. Պօղոս պէյ Աշրդեանի կողմէ առաջնորդուեր է Աղեքսանդրիայէն ի Գահիրէ, ուր մեծարանօք ընդունուեր է ազգային պաշտօնական մարմնոց և ժողովրդեան կողմէ։ Նար-Պէյ Սրբազան և իր ուղեկիցք, ըստ հրաւէրի Եգիպտոսի առաջնորդ Գեր. Մատթէոս Սրբազանի, հիւրընկալուեր են Առաջնորդարանին մէջ։ Հինգշաբթի առաւօտ, Նար-Պէյ Սրբազան բաղմաթիւ այցելութիւններ ընդուներ և միջօրէին այցելութեան գնացեր է Վսեմ. Տիգրան փաշային։ Ցառաջիկայ շաբաթուան թղթաթերով կ'սպասենք ընդունել նամակներ՝ Եգիպտոսի մէջ կատարուած ընդունելութեանց և գլխաւոր պատգամներու մանրամասն նկարագիրը պարունակող։

Ինչպէս կ'երեւի մեր այս աւուր Ներքին Լրոց սիկզբը, Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է Երրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան շնորհել Ուաշինկտընի օսմ. դեսպանատան առաջին քարտուղար և խորհրդական Նորիկեան Մկրտիչ էֆէնտիին։ Նորիկեան էֆէնտի Բ. Դրան արտաքին գործոց նախարարութեան ամէնէն հին և կարող պաշտօնեաներէն մին է, և իր հաւատարիմ երկարամեայ ծառայութեամբը իրաւամբ արժանացած է այս կայսերական շնորհին։ Նորիկեան էֆէնտի իբրեւ հնմուտ բանասէր անուն մ'ունի նաեւ Հայ գրականութեան մէջ։

Ադրիանուպոլսէն հետեւեալը կը գրեն մեզ։

Աբէել 16|28 յունիսի թուոյն մէջ թղթակցութիւն մը ծանուցած էր տեղւոյս ազգ. Վարչութեան Բաղ. Ժողովոյ նորոգ ընտրութիւնը։ Նշանակեալ անուանց մէջ սխալ մը սպրդած լինելով, կը խնդրուի Խմբագրութենէդ ուղղել զայն։ Ժողովականաց անուանքն ու դիւանին կազմութիւնը հետեւեալն են։

Խաչիկ էֆ. Հովսեան
Յովհաննէս » Ն. Փափազեան
Ռուբէն » Ս. Քէրէստէճեան Գանձապետ
Ստեփան » Թադոսեան Ադենապետ
Սահակ » Յ. Պարոնեան Ադենապետ

Զմիւռնիայէն հետեւեալն հաղորդուած է մեզ ի հրատարակութիւն։

Ամիսներ առաջ Վիեննայի «Հանդէս Ամսօրեայ» շահեկան թերթին խմբագիրներէն մին Զմիւռնիա գտնուելով, մի քանի երիտասարդք մեծ հաճութիւն ունեցան իրեն հետ ծանօթանալու, և միանգամայն խնդրեցին իրմէ որ բարեհաճին Մաճառստանի, Լեհաստանի և մանաւանդ Կերբայի (Հայաքաղաք կոչուած) Հայոց վրայ տեղեկութիւններ հրատարակել նոյն հանդիսին մէջ։ Պատ. Խմբագիրը խոստացաւ յօժարութեամբ կատարել նոցա փափաքն, և արդարեւ սոյն օրինակ խիստ օգտակար տեղեկութիւններ ու երեւելի անձանց կենսագրութիւններ հետզհետէ հրատարակեցան յիշեալ թերթին մէջ, որոյ համար համայն ազգայինք եւ ի մասնաւորի Զմիւռնիոյ Հայ երիտասարդք Աբէելի միջոցաւ իրենց ջերմ շնորհակալիքը կը մատուցանեն Վիեննայի թերթին Պատ. Խմբագրոյ։

ՏՕՆ ՍՐԲՈՅ ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՑ

Երկէկ Աբէելի մէջ, Ազգ. Պատրիարքարանի մի պաշտօնական ազդը տեսանք, որ անտեղի կը դանէր Սրբոյ Թարգմանչաց յառաջիկայ տօնը դաշտային հանդէսով մը կատարել։

Արդ՝ հանդիսադիրքս, կը փութանք ծանուցանել թէ Ս. Թարգմանչաց տօնը պիտի կատարուի եկեղեցական հանդիսիւ միայն, իսկ ծանուցեալ պարտիզին մէջ տեղի ունենալիք հանդէսն այս առթիւ ամառնային դեղաղուարճ օր մը անցունելու նպատակաւ կազմակերպուած է, և արդէն ամէն պատրաստութիւնք կատարուած ու տոմսակաց մեծ մասն սպառած լինելով տեղի չը կայ կարծելու թէ հանդէսը կընայ յետաձգուիլ։

Ի դիմաց հանդիսադրաց
ՍԱՀԱԿ ԳԱՏԻՃ Մ. Յ. ՊԱՐՈՆԵԱՆ
Յունիս 28, Կ. Պոլիս։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Տէրսիմի կառավարիչ Ֆուատ փաշա Երզնգոյրլի կառավարիչ անուանեցաւ։

Երզնգոյրլի կառավարիչ Բէգֆամ էֆէնտի Կիւմիւշխանէի կառավարիչ անուանեցաւ։

Կիւմիւշխանէի կառավարիչ Թէվֆիկ փաշա Տէրսիմի կառավարիչ անուանեցաւ։

Գ. կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Ուաշինկտընի Օսմանեան դեսպանատան առաջին քարտուղար Նորիկեան Մկրտիչ էֆէնտիին, և Նիւ Եորքի պատուակալ ընդհանուր հիւպատոս Պալթազի էֆէնտիին ալ Գ. կարգի Օսմանիէ։

Գ. կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ կրթական նախարարութեան ժողովոյն անդամ Արիսթոքլէս էֆէնտիին։

Ա. կարգի Օսմանիէ տրուեցաւ Եաֆայի ռուսական դեր-հիւպատոս Պ. Թիմոֆէիֆի։

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՈՂՈՐՄՈՒԹԻՒՆ

Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ, երկուշաբթի օր, պալատական երկու պաշտօնեայներ Շէֆիր Էմինի կողմն երթալով, ոչխարներ մորթել տուած և միս բաշխած են տեղւոյն մնմմատական աղքատիկ ժողովրդեան, նաեւ ամէն տան մէկ մէկ քաշ հայ և մարդ դլուխ դրամական նուէր մ'ալ յանձնած են յանուն Վեհ. Սուլթանին, որոյ բարօրութեան համար աղօթած են նպաստընկալ խղճալիք։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄ

Ճէզիրէէ Պոհրէի ծովային օսմ. լրագիրը կը ծանուցանէ թէ երկաթապատ փայտէ շինուած (composite) մարտանաւերուն արընթացութիւնն և տոկունութիւնն ապացուցուած լինելով, այս տեսակ քանի մը թեթեւաշարժ և արընթաց մարտանաւերու շինութիւնն հրամայած է Վեհ. Սուլթանն, և արդէն կարգ մը շինութեան ձեռնարկուած է Օսմ. նաւարանին մէջ։ Նորաշէն երկու մարտանաւերն Հէյրէտտին և Լոմֆէք Հէսարլան անուանուած են։

ՀԻԱՆԴԱՆՈՅԹ

Թուրք լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Հիւանդանոցները քննելու պաշտօն ունեցող բժշկային յանձնախումբը Պեյոլիւք Լիմանի և Հայոտար Փաշայի Հիւանդանոցներն արդէն քննած և իւր տեղեկագրերն ուղղակէս Վեհ. Սուլթանին մատուցած է։ Այս քննութիւնք շատ խնամով կը կատարուին եղեր։

— —

«ՇԼՐԻՏԷԻ ՊԱՀՐԻԷ»

Վեհ. Սուլթանն յատուկ հրամանագիր մը կը քաջալերէ նաւային գիտութիւններն, և իւր յատուկ տնօրինութեամբ ի լոյս կը տեսնէ նաւային նիւթոյ նուիրեալ Ճերէրէէ Պահրէէ լրագիրը։ Ն. Վեհափառութիւն հրամայեց որ մինչեւ Թօղ Ադամի ասիճան ունեցող բարձրասիճան ըպպայք տարեկան 50 ղրուշ միայն բաժանորդագին վճարելով ամենքն ալ ստանան նոյն թերթէն, իսկ հարիւրապահ և հարիւրապետութենէ վար դտնուող ենթասպայք ձրիապէս ընդունին և կարդան նոյն թերթը։

ՀԱՅԿԵՐՈՅԹ

Ռուսիոյ դեսպան Պ. Նելիտով երէկ իբրկուն պաշտօնական հայկերոյթ մը տուաւ ի Պէօյիւքտէրէ ամառնային դեսպանատան մէջ։

Ներկայ էին դեսպանք և օսմանեան նախարարք ու բարձրասիճան պաշտօնատարք ոմանք։

— —

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Ֆրանսական դեսպանատան առաջին թարգման Պ. Ռոպէռ, Անգլիական դեսպանատան առաջին թարգման Սըր Ա. Սանսիսը, և Աւստրիոյ և Իտալիոյ դեսպանատանց թարգմանք երեկ Բ. Դուռն երթալով, տեսակցեցան արտաքին գործոց նախարար Վսեմ. Սալիա փաշային և խորհրդական Վսեմ. Ցատեան Յարութիւն փաշային հետ։

Ի ՍՈՒՐԻԱ

Պ. Փոլաս և Եռատ Ֆ Մուլթան էֆէնտի արտօնութիւն խնդրած են Դամասկոսէ մինչեւ Հօրան չոգեշարժ թրամվէյի գիծ մը հաստատելու համար։

— —

ԵԱՖԱ-ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Ցայսմէ է թէ Եաֆա-Երուսաղեմի երկաթուղին արտօնատէր Պ. Նավոն երկար ատենէ ի վեր Բարիզ կը դրտնուի՝ դրամատէրց խմբակի մը յանձնելու համար այս մեծ և օգտակար ձեռնարկը։ Կ'ըսուի այժմ թէ Պ. Նավոն յաջողեր է լուրջ դրամատէրց խմբակի մը ձեռաց մէջ դնել այս գործն, և թէ պիտի վերադառնայ ի Կ. Պոլիս, ուր կը կոչեն զինքը նմանօրինակ գործի մը շահելու։

— —

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ

Անգլիոյ դեսպան և Տիկին Հուսպէրեկէկ առաւօտ դեսպանատան պահակ Իմպէրիալ չոգենաւով Թէրապիայէն դնացին ի Մեծ կղզի, ուր Տիկին Հուսպէրի հրաժեշտի ողջոյնները տուաւ իր ծանօթներուն։ Ինչպէս ծանուցած է, Անգլիոյ դեսպանուհին Համպուրկ կը մեկնի յառաջիկայ հինգշաբթի։

— —

ՀՈՌԵՀԱՆԴՍՏԵԱՆ ՊԱՇՏՕՆ

Երէկ առաւօտ Ղալաթիոյ Ռուսաց Ս. Պանդուկէան վանքին մէջ հոռեհանդստեան պաշտօն կատարուեցաւ իբրեւ յիշատակ Աթոս լերան ռուսական վանուց վանահայր Մակարիոս վարդապետին։ Ռուսական դեսպան Պ. Նելիտով, դեսպանական պաշտօնեայք, ընդհանուր հիւպատոս Պ. Լակովլեի ներկայ դտնուեցան այս արարողութեան։ Յաւարտ պաշտամունց, նախաճաշ տրուեցաւ ներկայից։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԿ.

Կիրակի օր տեղի ունեցաւ մայրաքաղաքիս իտալական Բարեգործական ընկերութեան ընդհանուր ժողովը, ի ներկայութեան իտալական գաղթականութեան երեւելեաց։ Վեց ամիսուան չրջանի մէջ, այսինքն յունվարէն մինչև յունիս, ընկերութիւնը 750 հոդւոյ նպաստ տուեր է, հաց, միս կամ դրամ, 35,150 ղրուշի արժէքով։ Հասոյթն եղած է նոյն միջոցին մէջ 550 օսմ. ոսկի; հանգանակութիւններէ, կոլոնիի թատերասիրաց ընկերութեան և Լ. Ռոսսիի ներկայացումներէն և իտալական կառավարութեան ինքնաբերաբար յատկացուցած նպաստէն։

— —

ՁԱԲՐԻՈՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

Այս կիրակի օր Բերայի յոյն աղջկանց Զաբրիոն վարժարանի հանդէսը տեղի ունեցաւ մեծ չքով, ընդ նախագահութեամբ Յունաց Պատրիարքին, որ շրջապատեալ էր տասն մետրոպոլիտներէ։ Ներկայից մէջ կը նշմարուէին Եուսուֆ Բիզա փաշա, հելլենական դեսպան Պ. Գունտուրիոդի՝ հանդերձ դեսպանատան պաշտօնեայներով, Ֆէնէրի մեծ վարժարանին տնօրէն Դիլեսպիլ վարդապետ, Հալքիի առեւտրական վարժարանին, Բերայի առեւտրական վարժարանին, աստուածաբանական վարժարանին տնօրէններն, Ֆէնէրի և Բերայի յոյն աղջկանց վարժարանաց տեսչուհիք, Զաբրիոն վարժարանին վարչական խորհուրդն ամբողջովին, և յոյն հասարակութեան դերեթէ բոլոր երեւելիք։ — Վարժարանին դրան առջեւ զօրաց ջոկատ մը զինուորական պատիւները կ'ընծայեր։

Հանդէսն սկսաւ ի պատիւ Ս. Պատրիարքին երգուած երգով մը, որմէ յետոյ աշակերտուհեաց խմբերդները երգեցին զանազան եղանակներ։ Ա. Բիսթոքլէս էֆէնտի, իբր ներկայացուցիչ հանրային կրթութեան նախարարութեան, Տիմիդրաքի էֆէնտի Բասալի, և Նէոլոգոսի տնօրէն Պ. Վուդիրաս, որ Զաբրիոնի վարչական խորհրդոյն անդամ և ընդհանուր քարտուղարն է, հեղգեհետ բանախօսութիւններ արտասանեցին ի ներբող վարժարանին և նորա մեծանուն բարերարին Պ. Գոնդանդէն Զաբրայի։

Զաբրիոն վարժարանն այս տարի ուսուցչութեան վկայագիր տուած է չորս աւարտ տասն և մէկ օրիորդաց։

— —

ՀԱՅԱՑԿԵՐՈՅԹ

Քաղաքապետութեան պաշտօնեայ Ֆայիզ պէյ երկուշաբթի օր ի Պէօյիւքտէրէ և ի Սարըեար օրինական կչռէն պակասհայ դանելով հացագործներու խանութներուն մէջ, գրաւեց և աղքատաց բաշխեց։ Նաև կարգ մը խանութներու մէջ ինքնաբերաբար խառնուրդներ պարունակող զանազան ուտեստ դտնելով, վաճառողաց նկատմամբ օրինական միջոցները ձեռք առաւ։

Այս խստութիւնները գոհութեամբ արձանագրելով, քաղաքապետական պաշտօնէից ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք կարգ մը հացագործաց մէկ ուրիշ հնարքին վրայ, որով իրենց հացն օրինական կշռէն պակաս չդալու համար, հում կը հանեն փուռէն, և եռուած դիւրամարս հացի տեղ անմարսելի խմոր մը կը վաճառեն։ Սկիւտար, Խասգիւղ, և ուշադրութենէ վրիպող ուրիշ տեղեր, անպակաս են հում հաց վաճառող անխիղճ հացագործք։

Ի ՏԵՐԲՈՍ

Տերքոսի դեր-կառավարիչը Բ. Դըրսոն ծանուցանելով կառավարական ապարանքի մը անդոյութիւնն, այնպիսի չէնք մը կառուցանելու և կահաւորելու արտօնութիւն խնդրած էր, որ տրուեցաւ։

— —

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ԱՏԵԱՆ

Երէկ Եղեռնադատ Ատենին առջեւ դատուեցան կոչկակար Եորկի և իւր ընկեր Բէտորոս, որք ամբաստանեալ են թէ դիտմամբ այրած են Ալլահվէրտեան Յովհաննէս էֆէնտիին ի Բերա մեծ պղտոտային վրայ գտնուող տունն, ուր Հելլէն մը կը բնակէր, և այս տան հրկիզման պատճառաւ երկու խանութներ և տուն մ'ալ այրած են։

Տեղւոյն վրայ քննութեան մը պէտք տեսնուելով, դատարանն իւր վճիռն յետաձգեց։

— —

Նորվեկեան գրաշ կրող չոգենաւ մը երէկ առաւօտ Սալը Փազարի առջեւ խարսխած ածխարարձ չոգենաւու մը վրայ խլնալով, ծանրապէս խորտակեց զայն։

—Անգլ. դեսպանատան Բ. քարտուղարն երէկ Պրուսա ուղեւորեցաւ։

—Ի Ռուսիա վախճանեալ երեւելի վաճառական և սեղանաւոր Պ. Ֆորֆիի մարմինը Լոյտի էֆէնտի չոգենաւով կալաձէն երէկ հ. Պոլիս բերուելով, յուղարկաւորաց չքեղ թափորով մը փոխադրեցաւ Ֆէրիգիւղի գերեզմանատունն, ուր թաղուեցաւ։

—Էյուպի մէջ Արրաքը Էֆէնտի Պապա անուն մարդ մը մեռաւ 125 տարեկան։

—Թուրք լրագիրք կը ծանուցանեն թէ երեկ ևս վից չարաքարդ անձինք ոսպիկանութեան ձեռամբ արտաքսուած են մայրաքաղաքէ՝ Նիկոմիդիոյ ճամբով «հեռաւոր տեղեր» ղրկուելով։

—Երէկ ի Թաթավլա Յունաց Ս. Անաստաս եկեղեցւոյն կալուածներէն միոյն մէջ աշխատող յոյն բանւոր մը չէնքին գագաթէն վար խնալով անմիջապէս մեռաւ։

—Բ. Դուռը վաւերացուց Հռոդոս կղզւոյ սպանիական նորաշատատ դերհիւպատոսին պաշտօնն, և Պէրաթը ղրկուեցաւ։

—Պտղոց ժամանակ ուշադրութիւն պէտք է ընել որ տղայք պտղատու ծառերէն վար չկենան։ Անցեալ շաբթուն այսպիսի քանի մը դէպքեր տեղի ունեցան Սկիւտար և Պոլիս։ Ծառէն ինկող տղայոց մին, Ֆէչմի անուն ութամեայ թուրք մը, ի Գօճա Մուսթաֆա, թեւերէն մին կոտրելով չարաչար տանջանօք մեռաւ հետեւեալ օրն, հակառակ վիրաբուժական ամեն խնամոց։

—Նախընթաց օրը մայրաքաղաքիս նաւահանգիստէն մեկնող Շոբէ շոգենաւը 300 ծովային զօրք տարաւ ի Պարսս։

—Ղալաթա Սէրայ բանտարկեալ Գրիգոր, Գօսթի և Միչքօ անուն չարագործաց մէջ կռիւ ծագելով, Գրիգոր զմեւիով մը իւր երկու ընկերաց մատերը կտրտեց, անոնք ալ զինք վիրաւորեցին աչքէն։

ԱԶԳ

Սրուելեան երկաթուղեաց տնօրէնութիւնը պատիւ ունի ծանուցանել Հասարակութեան թէ 1889 յուլիս 15 էն սկսեալ Ա. Յաւելուած մը պիտի մուցուի թիւ 37 Մասնաւոր Սակագնոյն մէջ որ կը վերաբերի պիւրի փոխադրութեանց Փիլիպէ, Բաթունիձա-Սգանիմաքի և Բաթալքի կայարաններէն ի Կ. Պոլիս, ամբողջ վագոնով կամ ամբողջ վագոնի գին վճարելով։

Այս յաւելուած կը ծախսի վերոյիշեալ կայարանաց մէջ ի գին 20 փարայի։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ
1 յուլիս 1889

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Օսմանեան կայսերական Պանքայի Ղալաթիոյ և Պոլսոյ դրասենեակները փակ պիտի մնան յառաջիկայ հինգշաբթի 29 յունիս/11 յուլիս։

Կ. Պոլիս, 8 յուլիս 1889

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Հռոմ, 8 յուլիս

Երէսփոխանաց ժողով։— Նախարարապետ Պ. Քրիսպի, հարցման մը պատասխանելով ի մասին աւստրիական սահմանագլխոյն վերջին միջադէպերուն, ըսաւ թէ թաաֆիֆ կոմին և Քալնոքի կոմին բարեկամական յայտարարութիւնները կարի գոհացուցիչ են։

ԴՐԱՄԱՊԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 28 յունիս Դահէկան

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՅ

3 տոկոս Լոնդրայի վրայ (Պանքայի)		109 5/16
3 » » » (վճռագին)		109 5/8
3 » Բարիզի » (պանքայի)		23
» » » (վճռագին)		23 7 1/2

Օսմանեան Գոնսոլիտ

Երէկ երեկոյ գոց. (Պէնց. Սերի		17 24
Գօրսային գոցուելէն վերջը	»	17 24
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուելեան	»	17 23
Կէս օրին	»	17 22

ԻՍԹԻԴԱՅԻ ՏԱՖԻԼԻ

Երէկ երեկոյ		44 15
Այս առաւօտ		44 15
Կէս օր		44 18

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐՏԷԼԹՈՅ

Փոխառութիւն	Ա. Սերի	28
»	Բ. »	16 20
»	Գ. »	17 22

ԲԱՆԿՆԵՏՈՒՄՔ

Օսմանեան դեներալ	Անգլ. Լ.	4 18
Գրէտի դեներալ	Օսմ. »	8 37
Զանք տը Պօնա	» »	7 14
Սօս. Շանմ է վանէօր	» »	4 27
Թրամուէյ	» »	455
Ռումէլի երկաթուղի	Ֆր.	59 50
Օպլիկասիօն տը Բրիօրիթէ	»	— —
Բասմնեթուղի Լավրիսմի	»	104

ԸՆԹԱՑՔ ԳՐԱՄՈՅ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 Ֆրանքոց	»	88
Անգլիական ոսկի	»	110 17
Իմպերիալ	»	90 10
Ֆրիմից	»	51 10
Ռուպլի Թղթադրամ	»	8 93
» արծաթ	»	77 25
Մէճ. արծաթ (տորը)	»	168 25
Վէնցոց	»	104
Հիմգոց	»	104
Մէթալիք	»	102
Թասֆիյէ	»	8 30

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 9 Յուլիս ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քոնսոլիտ		98 3/8
Օսմ. » Սերի Դ. բացուելեան		16
» » » գոցուելեան		16 1/16
» » » Ա.		28
» » » Բ.		16 3/8
» » » Գ.		15 7/8
Օթոման 1871		91
Փոխառութիւն 1877		99
Պանք Օթոման		10 1/8
Ռուսական փոխառ. 1873		98 3/4
Եգիպտական միացեալ (ինդիֆիֆ)		89 1/4
» առանձ. բրիմիէթէթ		103 3/8
Տայրա Սանիթ		83 1/8
Տօմանիսալ փոխառ. Բօչիյա		102
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ		25 375

Վիեննա, 9 Յուլիս, ժամ 4 երեկոյ

Փոխառագրութիւն Լոնտոնի վրայ		119 75
Օսմանեան երկաթուղի		31 50
» Իզմիրի բաժնեթուղթք		— —
Բարիզ, 8 Յուլիս ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ		
Ֆրանսական Լոնթի 4 1/2 %		104 42 1/2
» » 3 %		83 42 1/2
Օսմանեան գոնսոլիտ Սերի Դ. բացուելեան		16 10
» » » գոցուելեան		16 15
» » » Բ.		— —
» » » Դ.		16 10
Օսմանեան երկաթուղի		59 25
» Իզմիրի բաժնեթուղթք		— —
Պանք Օթոման		503 75
Գրէտի Լիոնի		661 25
» Ցօնսիէ		1247 50
Գանգուառ տ'Էսգոնիզ		97 50
Սուէզի Ջրանցք		2251 25
Ռուսական 5 % 1877 ի		— —
Իտալական լիրաթ		94 30
Սպանիական (տրտաքին)		73 3/4
Եգիպտական միացեալ		449 37 1/2
Բրիօրիթէ Թիւրք		445
Հելլենական 5 %		461 25
Զէր Լոնտրայի վրայ		25 17

ՄԱՐՄԱՐԱ-ՎՈՍՓՈՐ
ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ
ՆՈՒԱԳԱՒՈՐ ԾՈՎԱԳՆԱՑՈՒԹԵԱՄԲ
1889 Յուլիս 2|14 Կիւրակէ
Սարըեար ԵԷՆի Մահալլէ Ծովահայեաց «Գեղատես» պարտիզին մէջ
Ի ՅԻՇԵԱՏԱԿ
ՍՐԲՈՅ ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՑՆ ՍԱՀԱԿԱՅ ԵՒ ՄԵՍՐՈՊԱՅ

Սրբոյ Թարգմանչաց Սահակայ և Մեսրոպայ յառաջիկայ տօնն՝ արտաքոյ կարգի շքեղութեամբ կատարելու համար, հանդիսադիրքս պատիւ ունին ծանուցանելու արդոյ հասարակութեան թէ՝ ամէն ջանք ու զոհողութիւն չեն խնայած հանդիսին եռական հանգամանք մը տալու և հանդիսականներն ամէն կերպով գոհացնելու, վստահ լինելով որ ամէն զգայուն հայք և հայուհիք պիտի փութան իրենց յօժարակամութիւնք ներկայութեամբ պատուել սոյն նուիրական հանդէսն, որոյ համար հետեւեալ կարգադրութիւնք եղած են։

Ա. Յատկապէս վարձուած է սրընթաց մի ընտիր շոգենաւ, որ զարդարեալ գեղանիստ նեօք և մոտեենեօք՝ պիտի մեկնի կիւրակէ առաւօտ ժամը 10½ ին Մաքրիգիւղէն եւ հետզհետէ հանդիպելով Սամաթիա, Գումգաբու և Գատըգիւղ պիտի հասնի կամուրջ, ուրկէ ժամը 12½ ին մեկնելով Պէշիկթաշի և Օրթագիւղի նաւամատոյցները պիտի հանդիպի և ապա պիտի երթայ ուղղակի ի Գուզկունճուք, ուր հանդիսականք պիտի առաջնորդուին տեղւոյն Ս. Եկեղեցին՝ օրուան եկեղեցական արարողութեանց ներկայ գտնուելու համար։

Բ. Յաւարտ եկեղեցւոյ, շոգենաւն իւր գնացքը շարունակելով, պիտի հանդիպի միայն Ռումէլի Հիսար և անտի ուղղակի եէնի Մահալլէ պիտի երթայ, ուր մանաւորապէս հանդիսիս համար վարձուած և շոգենաւին մէջ նուագող նուագածուաց ընտիր խմբին առաջնորդութեամբ՝ հանդիսականք պիտի հրաւիրուին յատկապէս զարդարեալ գեղատես պարտէզն։

Գ. Ճաշը պիտի սկսի ժամ 6ին, ցարիկ մը հանդիսանէ յետոյ։

Դ. Սեղանն ընտիր խորտիկներով և համադամ կերակրօք պատրաստուած է հանրածանօթ հայազգի ճաշարարապետի մը խնամոց ներքեւ։

Ե. Բաժակախօսութեանց համար յատուկ կարգադրութիւնք եղած են կանխաւ։

Զ. Ճաշէն վերջը հանդիսականաց պիտի բաշխուին զանազան զուարճացուցիչ ըմպելիք, պաղպաղակ և սուրճ։

Է. Նուագածուաց խումբը թէ՛ կերակրոյ միջոցին և թէ յետոյ զանազան ընտիր կտորներ պիտի նուագէ և մանաւանդ Վեհ. Սուլթանի անուան նուիրեալ նոր երգ մը։

Ը. Պարի համար յատուկ ժամեր որոշուած են որ պիտի ծանուցուին ի հանդիսավայրն։

Թ. Հանդէսը պիտի վերջանայ ժամը 10 ին և հանդիսականք պիտի առաջնորդուին ի շոգենաւ, որ պիտի մեկնի ժամ 10½ ին և Գաւագներու առջեւ պտոյտ մ'ընելէ վերջ՝ պիտի շարունակէ իւր ընթացքը վերոյիշեալ նաւամատոյցներն հանդիպելով։

Հանդիսադիրք իրաւունք ունին սպասելու ազնիւ հասարակութենէն քաջալերութիւն և յարգանք վերոյիշեալ կարգադրութեանց համար։

Տոմսակներն այսօրուընէ կը վաճառին Գրաւաճառ Պօղոս և Յակոբ աղայից քով ի Պաշէէ-Գարու, և մասնաւորապէս հանդիսադրաց ձեռամբ։

ԴԻՆ ՏՈՄՍԱԿԱՑ

Երթ ու դարձի, հանդիսավայրի մտից, ճաշի և մի տեսակ ըմպելւոյ, մէկ քառթ Օսմ ոսկի։ Երթ ու դարձի, կէս մէկիսու։ Իսկ հանդիսավայրի մտից և մի տեսակ ըմպելւոյ, մէկ քառթ մէկիսու։

Կ. Պոլիս
1889 Յունիս 14|26

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՍԵԲԱՍՏԻԱ, 2 յունիս

Դարոյչ գեղեցիկ։— Քաղաքիս Վսեմ. կուսակալ Մէմուուէ պէյի իմաստութիւնն ու երկրաչէն գաղափարներն յատակ կը փայլին իւր վարած կառավարութեան և ձեռնարկութեանց մէջ։ Նորին վսեմութեան տնօրինութեամբ որոշուած է աստի մէկ ժամ հեռի Դարբա գիւղի մէջէն անցնող գետն ուղիղ ճամբով մը աստ առաջնորդել, ոչ ողջախիկ պարագայներէ և սպասկանութիւններէ զերծ պահելու համար։ Ըստ որոշեալ ծրագրի յիշեալ գետը Մայրագոմ լերան ստորոտի հովտէն անմիջապէս բաժնուելով և Ս. Նշանի հողերուն մէջէն վազելով քաղաք պիտի հասնի չիտակ։ Ս. Նշանի հոյակապ վանքն ևս գեղաղուարձ պիտի դառնայ. գետ

քան բարձրացաւ որ յորդելով, նոյն թաղի ետեւէն ու առջեւէն տներու վրայ վազեց կատաղաբար ու ծածկեց դայնս կիսով։ Ջուրը քակելով բնակարաններն ու պարտիզաց պատերն, անցաւ փողոցէ ի փողոց, զոր գետերու փոխարկեց։ Եթէ անձրեւը քիչ մը աւելի տեւէր, տուն չէր մնար ջրերու մէջ կը քայքայուէր և եթէ արկածեալ ժողովուրդն անցեալէն խրատեալ չլինելով՝ հարկաւոր զգուշութիւններն ի գործ չդնէր, մեծ վտանգ պիտի ունենային։ Ինչ որ մխիթարական է, հոգւոյ կորուստ չկայ։ Վնասը մեծ եղաւ սակայն և տեսարանը սրտառուչ, չատեր ինչք ու կահկարասի ջրին յանձնելով մազապուր ճողոպրեցան վտանգէն։ Հեղեղը քշեց տարաւ աղքատին պատառ մը հացը։ Արկածեալք արգահատելի վիճակի մէջ են։ անյայր, անպաշտպան, անլաթ, անօթի։ մուրացիկ պիտի դառնան եթէ՝ մարդասիրութեան ձեռք չկարկառուի։

Ցիշեալ Թաղի ազգ. վարժարանն, որ անցեալ տարուան հեղեղէն փլչած էր և զոր բարեջան հոգաբարձութիւնն հանգանակութեամբ ու ամենայն դժուարութեամբ հպիւ նորոգած էր, այս անգամ վերստին անբնակելի դարձաւ։ Թաղեցիք բոլորովին աղքատացան, վարժարանն ի նորոյ չինելու ուժ ու կարողութիւն չունին այլ ևս։ Դպրոցին աշակերտք, որ անցեալ տարի վարձեալ անյարմար յարկի մը մէջ խեղճ կեանք անցուցին, հիմակ ալ տակաւին անվարժարան են։ Առ այս տեղւոյս Ազգ. Վարչութեան ուշադրութիւնն հայցելով հանդերձ, մեր ի Պոլիս գտնուող պանդուխտ ազգայնոց կարեկցութիւնն ու օգնութիւնը կը խնդրենք։

Հեղեղի վայրը կը նշմարուէին, կառավարութեան կողմէ, Գօլաղասի Տուրսուն պէյ՝ մի քանի ոստիկաններով, և մեր ազգայիններէն, ի մէջ ամենեցուն, Ցակոբ էֆ. Աֆիոնեան, որք ամէնքն ալ կը ջանային վասն պահպանման ժողովրդեան։ Մասնաւոր շնորհակալեաց արժանի է յիշեալ Թաղի բնիկներէն և դպրոցի հոգաբարձութեան ժրաջան անդամներէն Նշան էֆ. Սահակեան, որ բոլոտն ջրերուն մէջ մտնելով օգնութեան կը հասնէր իւր դրացեաց։

Ամէն տարի նմանօրինակ պատուհասներ չհրաւիրելու համար, Թաղապետութիւնը կրնայ միջոցներ խորհիլ, գետայն խորքն ընդարձակել և այլն։ առ այս բազուած է, բայց տեսնենք ի՞նչ արդիւնք պիտի ունենայ։

—Տեղւոյս Ցիսուսեանց վարժարանը բացուեցաւ վերստին։ կ'երեւայ թէ հարկ եղած ջանքերն ընելով ի Պոլիս յայտնեցան թոյլտուութիւն ստանալ և յետս կոչել տալ արգելքն։

ԵՒԴՈԿԻԱ, 10 յունիս

Քաղաքիս ազգային գործեր տակաւ առ տակաւ նոր ոգեւորութիւն մը կ'առնուն շնորհիւ Գեր. Պատ. Փոխ. Ս. Հօր, որ անձնձիր կ'աշխատի Եւդոկիան դնելու կրթական փայլուն ասպարիզի մը մէջ։ Արդէն գրած էի այն Ցանձնախմբի կազմութիւնը, որ վարժարանի բարեկարգութեան ծրագիրը պիտի պատրաստէր։ Կը շարունակէ յանձնախումբն իւր նիստերը։ Ն. Գերապատուութիւն խորհեցիք որ Ազգ. վարժարանի այժմու շէնքը չը բաւեր օրինաւոր վարժարանի մը պետոյից, որ պիտի լինի միակ հայ վարժարանն Եւդոկիոյ, մոռացուեց վարժարանի այժմեան շէնքին վրայ երկրորդ յարկ մ'աւելցնել և առ այս հրաւիրեց յԱզգ. Առաջնորդարան բազմաթիւ երեւելի ազգայիններ, որոնք ստորագրեցին գումար մը այդ վերնայարկի շինութեան համար և կազմեցին մի յանձնախումբ շինութեան։ Թէեւ ոմանք այլ և այլ պատճառանօք ուզեցին խափանել այդ կարեւոր ձեռնարկ և վնաս յարուցին դրամ չը տալու համար, սակայն Ն. Գերապատուութիւն անմիջապէս ձեռնարկեց շինութեան, վստահ ժողովրդական աջակցութեան վրայ։ Շինութիւնն սկսաւ և անմիջապէս անձին ելաւ դրամ հաւաքելու, մէկ երկու ժամուան մէջ 30ի չափ ոսկւով վերադարձաւ և մեծ յոյս կայ որ շինութեան համար հարկ եղած 150 ոսկւոյ գումարը պիտի յաջողի ձեռք բերել այս հանգանակութեամբ։ Գեր. Եղիշէ վարդապետ՝ որ կ'աշխատի շինել շէնքն և յիշատակ մը թողուլ Եւդոկիոյ մէջ, նոյնքան եռանդեամբ կը ջանայ բարեկարգել ներքինը, որոյ համար կ'ընէ ամեն ձեռնարկ, և իւր գործունէութիւն կը ներշնչէ մեզ վստահութիւն թէ ընդհուպ Եւդոկիան պիտի ունենայ մի ծաղկեալ վարժարան և ազգը պիտի վայելէ նորա գեղեցիկ պտուղներն, գործ մը՝ որ որչափ Եւդոկիոյ համար պարծանք, նոյնքան եւ գործողին է։ Այն անյոգնաջան հաստատամտութիւն, զոր ցոյց տուաւ նա սոյն գործոյն մէջ և առանց վհատելու սկսաւ գործը, մեծ գրական մ'է թէ մինչեւ վերջ պիտի թափէ ամեն ճիգ և պիտի յաջողի Եւդոկիոյ ազգային գործերն օրինաւորութեան և վարժարանը բարեկարգութեան մէջ դնելու։

—Երեք օր առաջ տեղւոյս ՃԷՎԻԹ հրաւէր կարդացին խել մը հայ լուսաւորչական ազգայնոց յատուկ հրաւիրագրերով, հինգշաբթի յունիս 8 իրենց եկեղեցւոյն մէջ լսելու համար հանդիսաւոր պատարագ և ներկայ լինելու այն օրուան հանդիսին զոր պիտի կատարեն՝ ՃԷՎԻԹ եկեղեցեաց և վարժարանաց քննիչ Հայր Տ. Տամատ յոբէլեանը տօնելու համար (կրօնական կարգին) որ աստ կը գտնուի այժմ և նոյն ինքն պիտի կատարէ պատարագի խորհուրդը։ Շատ տարօրինակ էր հրաւէր կարդալ մի այնպիսի ժողովրդեան որ չէ համակած իրենց և առ ի չգոյէ լաւագունին միայն տուած է իւր զաւակներ գոցա վարժարան։ Այս հրաւէր ստացողներէն չատեր ետ դարձուցած են։ Ն. Գերապատուութիւն անմիջապէս թագրիրով մը կառավարութեան ուշադրութիւնն հրաւիրեց ՃԷՎԻԹՅԱ այս գործին վերայ, և կառավարութիւնն հարկ եղածն ազդարարեց։ Հայ քահանայք գործունեայ դեր մ'առնելով ջանացած են հրաւէրին անձամբ պատասխանել ուզողներն ճանապարհէն ետ կեցնելու։

—Բէյֆի գանձէն վերցուած գումարը տակաւին չէ գտնուած։ Սամսոնի վարչութեան դեր-տնօրէնն անձամբ եկած է գործոյն գլուխ կենալու։

—Տեղւոյս Ատլիէի դատարանին ՃԷՎԻԹ և Հուգուգի անդամոց ընտրելեաց ցանկն պատրաստելու համար նիստ ըրաւ ընտրական ժողովն (թէֆիրիզ մէճլիսի) որոյ մէջ ընտրելեաց կարգն անցան երեք հայ, երկու յոյն և մէկ հռովմէական Քրիստոնէից կողմէն, թէեւ յոյնն անցեալ տարի կարգն անցուն ելով, այս տարի կարգն հայոց էր, որոյ դէմ բողոքեց Գեր. Պատ. Փոխանորդ հայրն։ Իսկ հրէից Խսամն ալ Թէֆրէյէի կանչուած չը լինելուն բողոքած լինելով ասա, ի Սեբաստիա և ի Կ. Պոլիս, անորոշ է թէ ի՞նչ կը մնի արդիւնքն։

—Օգերը զով կ'երթան ընդհանրապէս. յամախ կ'անձրեւէ, հունձքերը շատ գեղեցիկ են և լաւ արդիւնք կը խոստանան։

ԱՏԱՆԱ, 10 յունիս

Տեղւոյս ազգ. երկսեռ վարժարանաց՝ որոց հոգաբարձութեան պաշտօնն ևս խորհուրդս կը կատարէ, ներկայ տարւոյ ամավերջի քննութիւնք տեղի ունեցան ի 12-24 մայիս Հայ, Տաճկ., Գաղ. լեզուաց, Ազգ. և Սրբազան Պատմութեանց, թուաբանութեան, աշխարհագրութեան, մարդակազմութեան, երաժշտութեան, տնտեսագիտութեան եւ ասեղնեգործութեան վրայ, ի ներկայութեան հրաւիրեալ մասնաւոր քննչաց։

Ցետ աւարտման քննութեանց նախ, աղջկանց վարժարանի աշակերտուհեաց պարգեւաբաշխութեան հանդէսը կատարուեցաւ ի 26 մայիս ի ներկայութեան երկսեռ հանդիսականաց, և պաշտօնապէս վկայականներ տրուեցան վարժարանիս շրջանաւարտ հինգերորդ բարձրագոյն կարգի աշակերտուհեաց, որք ըստ ծրագրոյ ուսած են Հայերէն, Սրբազան և ազգ. Պատմութիւն, տնտեսագիտութիւն և ասըղնեգործութիւն, և ըստ բաւականին թուաբանութիւն, աշխարհագրութիւն։

Անուանք շրջանաւարտ աշակերտաց են

Օրիորդ Անիկ Տէրտէրեան
» Բրաբիոն Գալանճեան
» Մարիամ Մասէրճեան
» Սիրանոյշ Տ. Աբրահամեան
» Ռեբեկա Խաչէրեան
» Ռեբեկա Պալեան

Այս առթիւ պարաք անհրաժեշտ կը համարինք ասանօր յիշելու թէ Կ. Պոլսոյ Ազգանուէր Հայուհեաց բազմագուտ ընկերութիւնն երկու տարիէ ի վեր աղջկանց վարժարանիս արդիւնաւոր նպաստ մը ընել բարեհաճելով, նորա բարեկարգութեան ջանքեր կը դնէ։ Նոյնպէս Գլխաւոր Ազգ. Վարչութեան հանդիսից մէջ աշակերտաց կողմանէ ճառախօսութիւնք տեղի ունեցան։ ի վերջոյ Ջերմագին բարեմաղթութիւնք եղան վասն թանկագին կենաց Օգոստափառ ինքնակալին Սուլթան Համիտ Բ. Կայսեր Թուրքիոյ։ այս տարի բարձր-նախակրթարանն բարձրագոյն կարգը չկազմուեցաւ։

Պարգեւաբաշխութեան հանդէսներու լրանալէն անմիջապէս յետոյ վարժարանք երեք ամիս արձակուրդով փակուեցաւ։ Հակառակ նիւթական զգալի անձկութեանց և այլ դժուարութեանց, խորհուրդս պիտի ջանայ յաջորդ տարի աւելի բարեկարգ վիճակի մը ենթարկել զվերոյիշեալ վարժարանս, առ ի բարւոք դաստիարակութիւն ազգ. մանկտւոյն։

Ի դիմաց Ուսումն. Խորհրդոյ Գաւառ.
Վարչութեան Ատանայի

Ատենապետ Ատենագիր
Մ. Ս. ԳԱՍԱՐՃԵԱՆ Ա. Ց. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

ԿԱՒԿԱՍԵԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

Թիֆլիզը լցուել է Ռուսաստանի բարձրագոյն դպրոցների ուսանողներով, որ ամարային արձակուրդների պատճառով վերադառնում են իրանց հայրենիքը։ Հայերի թիւը կազմում է, ի հարկէ, այդ ուսանողների մեծամասնութիւնը։ Դիտող աչքը կարող է ամեն տարի մեծ փոփոխութիւն նըկատել մեր ուսանողների հայեացքների և գաղափարների մէջ։ Մերթ նոքա երեւում են յոռետես (պեսիմիստ), մերթ գործնական-կարիերկատ, մերթ բարձր դաղափարական և մերթ գործնական։ Հարկաւ, կեանքը ազդում է նոցա հոգու եւ մտքի վրայ ազդում է, և ազդում է յաճախ բոլորովին հակառակ կերպով քան որ նոքա առաջ երեւակայում էին։ Ներկայացնում իւր հայեացքներով և գաղափարներով, ձգտումներով, որքան մենք կարողացինք նկատել, համակրելի են Օգեստայի հայ ուսանողները դրեթէ առանց բացառութեան։

* *

Ամսոյս 8-ին Պ. Գէորգ Զմչկեանը հրաւիրել էր իւր տունը 37 մարդ՝ խորհրդակցելու ժողովրդական վիպասան Պերճ Պռօշեանի երեսնամեայ դերբակութեան գործունէութիւնը տօնելու մասին։ Ներկայ եղողները որոշեցին առաջարկել մի խումբ մարդկանց, որ յանձն առնեն նախապատրաստական կարգադրութիւններ անելու Պ. Պերճ Պռօշեանի ծառայութիւնը հայ գրականութեանը ըստ արժանոյն գնահատելու համար։ Այս նպատակով ընտրուեցին Եօթը հոգի. Պ. Պ. Գաբրիել Սունդուկեան, Գէորգ Զմչկեան, Ալեքսանդր Երիցեան, Աւետիք Եղեկեան, Յակոբ Տիգրանեան, Գարեգին Ենգիբարեան և Լեւոն Սարգսեան։

* *

Բաղուից մեզ հաղորդում են, որ հետզհետէ փարդիի աշխարհահանդէսը ուղեւորվում են բաւական թիւով մարդիկ, մեծ մասամբ հայեր՝ սկսած հարուստ վաճառականներից իրանց գաղարներով մինչեւ հասարակ արհեստաւորները՝ իրանց դառն քրտինքով խնայած կոպէկներով։ Թիֆլիզից եւս գնում են շատերը, նոյնպէս գլխաւորապէս հայերը։ Առհասարակ այս անգամ կովկասը բազմաթիւ ներկայացուցիչներ կ'ունենայ աշխարհահանդիսում, ներկայացուցիչներ, որոնք բացի իրանց անձնականութիւնից պատրաստված չեն մի բան ներկայացնելու աշխարհին իրանց երկրի արհեստի, արուեստի և արդիւնաբերութեան վերաբերմամբ։

* *

Լսում ենք, որ Պետերբուրգի զինուորական—բժշկական ակադեմիայի հայ ուսանող Պ. Թադէոս Զաքարեան Պարսկաց Շահին՝ Պետերբուրգ եղած միջոցին՝ խնդիր է տուել, որ բարեհաճի նշանակել նորան թէհրանի պատուոյ արքունական բժիշկների թիւում։ Հաւատացնում են, որ ուսանող Զաքարեանը արժանացել է արդէն Շահի հանձնարարութեանը։ Զաքարեանի հետ միասին ընդունված են և այլ երկու բժիշկ ուսանողներ։

* *

Ստացանք օր. Մարիամ Մակարեանից նորա հրատարակած «Ծաղիկ ժամանակի երգեր» ժողովրդական ոտանաւորների ժողովածուն, հեղ. դերբենդցի «Շահիր» խաչատուրի (Շահնազարեանց)։ Եռանդուն օրիորդը իրանամբով հաւաքել է ժողովրդական երգչի ձեռագիր եւ բերանացի կրկնուող ոտանաւորները և կազմել ու հրատարակել մի ամփոփ գրքոյկ։ Այս ոտանաւորները գրուած են պարզ գրականական—ժողովրդական բարբառով, և իրանց խրատական բովանդակութեամբ միանդամայն մատչելի են ժողովրդի խելքին և սրտին։ Մեր միւս ժողովրդական երգիչների մէջ, սկսած Աչղը—Զիւանիից, դերբենդցի «Շահիրը» իւր այս ոտանաւորներով մի առաջնակարգ տեղ կարող է բռնել։ Տեղ տեղ հեղինակը այնքան սահուն է շարադրում, որ նորա ոտանաւորը կարդացվում է ոգեւորութեամբ։ Հեղինակը դառնութեամբ երգում է մեր անշարժութեան, արծաթպաշտութեան, նախանձի դէմ և, մի և նոյն ժամանակ, դրուատում սէրը, անչահասիրութիւնը և այլ այդպիսի երջանիկ բաներ։

Մի հաշուով, գիրքը արժէ կարդալ։ Նա բաղկացած է 80 բաւական մեծագիր էջերից, տպուած է Պ. Յովհաննէս Մարտիրոսեանի տպարանում շատ մաքուր եւ բաւական լաւ թղթի վրայ։

Գրքոյկը արժէ 50 կոպէկ։

Գովասանքի արժանի է հրատարակիչ օր. Մակարեանի սէրը եւ եռանդը դէպի իւր մայրենի դրականութիւնը, որի բարգաւաճան մասին անկեղծ խօսում է իւր յառաջաբանի մէջ։ (Աբյուռոն)

Բաղուից։—Այս գիշեր (յունիս 9), Նարիալն կոչուած տեղում հրդ ճաբակ գարձան հարուստ թաղեւի նաւթային աղբիւրները։

Նաւթալանը ընկած է Բաղուի հարաւային կողմը՝ 3 վերստաչափ հեռաւորութեան վրայ, ծովի ափում, մի հարթոցում։ Գիշերը ժամի 10ն էր, որ քաղաքն յանկարծ երբարանցման մէջ ընկաւ։ Զնայելով, որ Բաղուում մօտ 500 կառքեր (ֆայտոններ) կան, այնու ամենայնիւ հրդեհատեղին գընալ ցանկացողների սուաբ մեծամասնութիւնը չը կարողացաւ հրդեհին նայելու, կառքերի պակասութեան պատճառով։ Հրդեհին, ասում են, 7 մշակներ են զոհ դնացել։ Վնասն ահագին է։

Հրդեհն հետեւեալ կերպով է եղել։ Մի նոր հոր փորելիս են եղել։ Հասնելով 90 սաժէն խորութեան, նաւթն սկսում է մի այնպիսի կատաղի ցայտքումով արտահոսել (ֆոնտան) որ փչրելով էլէքտրական լամպարի ապակին, սկսում է հրդեհել թէ նոր հորը և թէ չրջակայ 6 հին հորերը։ Սարսափելի է կրակը, երբ կատաղի քամիների ժամանակ է լինում այդ։ Այդ գիշեր որովհետեւ փչում էր հիւսիսից քամին, ուստի աւելի կատաղի էր։ Հրոյ մի ահագին սիւն էր կանգնել հորի վրայ և զարմանալի գոռումով դղրդեցնում էր չրջակայքը։ Հրաչէջ մեքենաներն անզօր են այսպիսի դէպքերում։ Բաղուի քաղաքային հրաչէջներն երեք ժամից յետոյ էլն գնում հրատեղին։ Երեւի հրդեհը կը վերջանայ նաւթի վերջանալովը։

ԱՐՁԱԳԱՆԳ

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻ

Անգլիացիք մեծ յարգանք կը տածեն Բասդէօռի։ Քանի մը ամիս առաջ Լոնտոնի աբբայական ընկերութիւնը խնդրած էր մեծանուն գիտնականէն որ այս տարի ինք ընէ Croonian Lecture ըսուած տարեկան ատենաբանութիւնը։ Նա ալ խոստացած էր ընել եթէ երբեք առողջութիւնը թոյլ տար։

Դժբաղդաբար չկրցաւ ընել, և իւր տեղ առաքեց Պ. Ֆօքթ. Ռուն, նորա աշակերտ և ծանօթ գիտնականը, որ խօսեցաւ վարպետին տեղ։ Ատենաբանը գաղղիերէն լեզուաւ ճառեց եւ խիստ համակրելից ընդունելութիւն գտաւ։ Ժողովը շնորհակալիք յայտնեց ի վախճան նոսին և ծափահարեց Ջերմագէս։ Շնորհակալեաց առաջարկութիւնն ըրին ժողովոյ չորս նշանաւոր անդամք։ Սըր ճէյմս ԲաՃէթ, սըր Ժոզէֆ Լիսթէր, Սըր Հ. Ռոսքօ և Պ. Ռուա Լանքէսթէր։

Պ. Ռուա խօսեցաւ բասդէօռեան գրութեան այլ և այլ ճիւղերուն վրայ՝ և հաստատեց միանդամայն եւս այն յաջողութիւն զոր ընձեռած է այդ գրութիւն կատաղութեան դարմանման համար։

Ի՞նչ կը խորհին արդեօք այս ընդունելութեան վրայ այն գերման բըժիշկք որք չէին ուզեր մասնակցիլ Արուեստահանդիսի առթիւ ի Բարիզ գումարելի բժշկական համաժողովոյ։

* *

Աւստրիոյ մէջ նախարարական չըջաբերական մը կ'արգիլէ Ռէլէնի (կարիպալտ) գոյներուն գործածութիւնը հաւկիթները ներկելու համար, որովհետեւ հոն ալ, Զատկին, ահագին քանակութեամբ ներկուած հաւկիթ կը սպառի։ Այս արդելք կ'արդարացուի սա իրողութեամբ թէ շատ անդամ ներկը կեղեւին աննշմարելի մի ծերպէն հաւկիթին մէջ կը թափանցէ։ Ասկէ զատ, ներկուած հաւկիթներ մանկանց իբրեւ խաղալիկ ծառայելով, առնելք ալ կը զբօսնուն կեղեւը լիզելով։

Ուրեմն, մայրեր, վերադարձէք ձեր առջի գործածած գոյներուն, օրինակի համար, սոխի կեղեւը որ լաւ կը ներկէ եւ բոլորովին անվնաս է։

* *

Գերմանիոյ մէջ դպրոցական իշխանութեան կողմէն հրաւէր կարդացուած է վարժապետաց կանանց թուահամարը ընելու։ Կ'երեւի թէ քանի մը տարիներէ ի վեր, կանանցմէ կը յաճախէ ի Գերմանիա։ Ասկէ զատ, տեղեկագիրներ պիտի պատրաստուին այս յառաջդիմութեան պատճառաց և դարմանման միջոցներուն վրայ։

* *

Ըստ հրամանի ծովային գործոց նախարարութեան Ֆրանսայի, ծովային զօրի խորհրդատու յանձնախումբն ուսումնասիրած է խնդիր մը որ Պոլսեցւոց համար ալ ոչ նուազ կարեւոր է։

Ուլականոցը վնասակա՞ր է ամառուան ժամանակ։ որովհետեւ այս կէտն դանին ուսելով թունաւորուող մարդիկ անպակաս են ամառները։ Աւասիկ յանձնախումբին պատասխանը։

Նախ ուլականոցէ թունաւորում կարելի է։ Երկրորդ, այս թունաւորման պատճառը ցարդ յառաջ բերուածները չեն, այլ Պրիկէրի գտած և Գրենոբլէն ոնուանած տեսակ մը ցիդական թոյն է, որ նոյն իսկ կենդանւոյն մէջ ծնունդ կ'առնու մասնաւոր միջոցի մը ազդեցութեամբ։

Սակայն ուլականոցները այն տեղն կ'ասպնջականեն այդ միջոցները, երբ իրենց ալ կայուն ջուրերու մէջ ծնան։ Ասկէ զատ, ամեն պարագայի մէջ և ամեն ժամանակ առողջ և անվնաս են։

Եւ որովհետեւ ուլականոցներու աւազանները ջրոյ նորոգման համար նըպաստաւոր տեղեր կը գտնուին և այս պայման բաւական է զանոնք անվնաս կացուցանելու, ուլանոցի վաճառումը պէտք է թոյլատրել ամեն ժամանակ։

Ագդ. սրկրամոլաց, զրոս պահ մի կատեցուցած էր թունաւորման երկիւղն ապառելէ ծովու այդ համեղ կենդանին։ Ֆ. Ռ.

ՏՐ. ՔՆՈՐՍԻ

Հակատենդային դեղ, շինուած ի ձեռն

Մայսդբը Լուսիաս Պրուններկի, ի Հէօխստ, Գերմանիա, որ միակ իրաւունք ունի սոյն դեղին պատրաստութեան, պաշտպանեալ արքայական արտօնագրով։

Տր. Քնորսի Անթիպիրինն, երիտասարդաց համար 1 էն 2 կրամ կ'առնուի՝ ջրի կամ ուրիշ ո և է բնութիւնի մէջ լուծուելով, և ամէնէն ազդեցիկ ու ամէնէն ծանօթ դեղն է գլխու ցաւի, անգարի, ջղային ցաւի, յօգացաւի, ժանտատենդի, և ուրիշ շատ հիւանդութեանց մէջ լաւագոյն հականեխիչ դեղն է։ Ջերմապէս կը յանձնարարուի բժշկական համալսարանէն։

Կը գտնուի ամէն ծանօթ դեղագործի և դեղավաճառի քով։

Տր. Քնորսի Անթիպիրինի վրայ փընտռել Առիւծի պատկերը։ Իւրաքանչիւր տուփ անպատճառ կը կրէ Տր. Քնորսի ստորագրութիւնը կարմիր տառերով։

Զգուշանալ կեղծերէն։ 515

ԻԼԱՆ

ԶՐԱԱԹ ՊԱՆԳԱՍԸ

Զրաաթ Պանգասընճա լիւզումը օլան իբի պին։ Եէտի եիւղ ատէա տէֆթէրին թամպ վէ թէֆլիսի մէվզրի միւնադասայա գօնըլըպ չէհրը թէմուղըն պէչինճի չարշանպիհ կիւնի գարարը գաթիսի վիբիլէճէկինատէն թալիպ օլանլարըն չերաիթը միւնադասայը անյայուպ անա կէօրէ բէյ սիբմէք իւղրէ թարիխը մէզբիւրէ տէկին պէհէր կիւն սատի սէքիզատէն օնա գատար թիճարէթի վէ Նաֆատ նէզարէթը ճէլիլէսի տաիրէսինէ Զրաաթ Պանգասը իտարէի մէրքէզկէսինէ միւրաճատի էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

27 հազիրան 305 581 1—3

ԻԼԱՆ

ՇԷՀԷՐ ԷՄԱՆԷԹի

Շիլէ գազասընին 305 սէնէսինէ մահսուսէն դանիթ վէ չէբի վէ քիլէ վէ հայման վէ զիւպհիյէ բուսումը հազիրանն եիրմի իւչինճի կիւնիւնատէն թէմիզղըն իւչինճիւ կիւնիւնէ գատար միւատէթ թայինի իլէ միւզայէտէյէ գօնմուշ օլարզընտան թալիպ օլանլարըն միւատէթը մէզբիւրէ զարիքնատ գազալ մէզբիւր իտարէ մէճլիսինէ միւրաճատի էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

26 հազիրան 305 254

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Եաշ թուզլու հինա կէօնի։ օն պէշ պին ատէտ։

Եաշ թուզլու ավրօփա կէօնի։ օն իբի պին ատէտ։

Քիրլու գէրդէմ գէվբրճէդ լուսէլի եատաղըսը։ եիւզ էլլի պին քիլը։

Քիրլու գէրդէմ խիստավէնտիկեաբ վիլայէթի եատաղըսը։ եիւզ էլլի պին քիլը։

Քիրլու գէրդէմ Օսէսա վիլայէթի եիւզ պին քիլը

Եիւն քիլամ գէրբ պին ատէտ։

Թուզլու գուրու Իզմիր կէօնի եէտի պին ատէտ։

Իզմիր քէօսէլէսի սէքիզ պին ատէտ։

Եաշ թուզլու տանա կէօնի իբի պին ատէտ։

Թուզլու գուրու անատօլու կէօնի սէքիզ պին ատէտ։

Նիզամիյէ անպար վէ ֆապրիգալարը իչուն մէվզբյի միւնադասայա գօնուլան պալատէ մուրագամ օն գալէմ եշանընն իթասընա թալիպ օլանլարըն թարիխը իյանտէն իթասընէն օն պէշ կիւն զարֆընտա պէհէր կիւն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

27 հազիրան 1889 559
Նօ. 50 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Գօսօվա ֆէրդպայի տաքրիյէսինէն պիր սէնէլիք միւնադասայա գօնուլան երդագ վէ մահրուգաթ վէ կիյահ վէ շայիրին թէմուղըն օն պէշինճի կիւնիւ գարարատաէսի քէշիսէ վէ միւատէթը մուայէնէի նիզամիյէսի հուլուլինատէ իհսանլի գաթիյէսի իճրա օլունաճաղընտան պուրաճա իթայա թալիպ օլանլարըն չերայիթինի անլամագ իւղրէ լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

27 հազիրան 1889 560
Նօ. 51 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Պիրինճի օրտույի հիւմայուն մէրքէզինատէ թէպլիմ օլունմագ իւզրէ միւնադասատա օլան եիրմի սէքիզ գալէմ ֆէս վէ սաիրէ ֆիյաթը մէվզուալարը իլէ թալիպլէրի էօհտէսինատէ օլուպ իթասյա թալիպ օլանլարըն թարիխը իյանտէն իթասընէն օն պէշ կիւն զարֆընտա պէհէր կիւն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

25 հազիրան 1889 553
Նօ. 44 3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Միւպայաա օլունճաղը էվվէլճէ իլան գէլընան էֆէնտիմիզ էյլիթուն եաղընըն հազիրանը եիրմի սէքիզինճի չարշէնպիհ կիւնի գարարը գաթիսի վիբիլէճէկինատէն վէ իրթէսի կիւնի եիւզատ պէշ թէնզիլի գապուլ իսէճէկի ճիհէթիլէ իթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

20 հազիրան 1889 557
Նօ. 48 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Միւպայաա օլունճաղը էվվէլճէ իլան գէլընան օթուզ պէշ պինատէն էլլի պին քիլօյա գատար Թրիէստէ թօրպա շէքէրինին պէհէր ճէտիտա գէլէյէսի իլշ զրուշ օթուզ պէշ փարա թալիպի էօհտէսինատէ օլուպ հազիրանը եիրմի սէքիզինճի չարշէնպիհ կիւնի գարարը գաթիսի վիբիլէճէկինատէն վէ իրթէսի կիւնի եիւզատ պէշ գապուլ օլանլարընտան իթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

20 հազիրան 1889 556
Նօ. 47 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Միւպայաա օլունճաղը էվվէլճէ իլան գէլընան էֆէնտիմիզ էյլիթուն եաղընըն հազիրանը եիրմի սէքիզինճի չարշէնպիհ կիւնի գարարը գաթիսի վիբիլէճէկինատէն վէ իրթէսի կիւնի եիւզատ պէշ թէնզիլի գապուլ իսէճէկի ճիհէթիլէ իթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

20 հազիրան 1889 555
Նօ. 46 3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Միւպայաա օլունճաղը էվվէլճէ իլան գէլընան մէզիւմ էլմիգարար արփանընն հազիրանընն 28ինճի չարշէնպիհ կիւնի գարարը գաթիսի վիբիլէրէք իրթէսի փէնչէնպիհ կիւնի եիւզատ պէշ թէնզիլի գապուլ իսիլէճէկինատէն իթասյա թալիպ օլանլարըն լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

25 հազիրան 1889 555
Նօ. 46 3—3

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՀԱՆԴԵՐՁԵՂԻՆԱՅ

AU CROISSANT Ի Օ ԳՐՈՒԱՍԱՆ

94, եւ.քսէք Գալաբրբա, Վայվոտայի դիմաց, 94 24

Օ Գրուասան վաճառատունը, քաջալերեալ հասարակութեան փոյթեռանդնութենէն այցելելու համար իր ընդարձակ հաստատութիւնն, այս տարի բոլոր ջանք ի գործ դրած է, ամէնէն վայելուչ, ամէնէն հաստատ և ամէնէն գեղեցիկ հանդերձներն ունենալու համար։ Ամէնէն ժամանի համոյ, ֆրանսական և ֆանթէզի գըծած է ինչ որ գտած է ամէնէն աւելի նոր, սիրուն և վայելուչ։ Ամէնէն հաստատի համար, մասնաւոր կերպերով փորձել տուած է կերպասներն և հանդերձներու պատրաստութեան յանձնած այն կտորներն որոց հաստատութիւն երաշխաւորեալ է։ Ամէնէն վայելուչի համար, իր գործարաններուն մէջ գործածած է Բարիզի ամէնէն նորաձեւ վարպետները։

Ասասիկ ի վաճառ հանուած հանդերձներուն մէկ պզտիկ ցանկը։

	Գրանց
Ռիֆէնոգ, Ռուպէի կերպասով, խամեալ կարուածք, վայելուչ ձեւ	38
Գիտաւոր ճոխ բանդալոն, եէոդրա կարուածք և կտրուածք	18
Ամրոյզ զգեստ գարշ կամ շագանակագոյն, եէոդրա կտրուածք	45, 50, 55
Ամրոյզ զգեստ, ֆոպիր պրլոնէն, հաստատութիւնն երաշխաւորեալ	25, 30, 35
Գիտաւոր ֆարֆալոն, զանազան տեսակ, վայելուչ,	25, 30, 40, 45
Գիտաւոր բանդալոնք սկսեալ 8 ֆրանքէն։	
Պոնթոս և ժիլէ Ռուպէի կերպասով, վայելուչ կտրուածք,	34

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ ԱՆԳՂ ՈՍԿԻ 1,000,000 **"ՓԻՆԻՔՍ"** Հիմնեալ ի Լոնդոն յամին 1782

ՓԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետերաց Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 16,000,000 Անգղ. ոսկւոյ դրամարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի ենթարկուց հոմար։

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոցս, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. միակ գործակալք ի Պոլիս և ի Շրջակայս
Թիւ 12, Սանտալճը խան, Ղալաթիա, Աւստրիական թղթատան վերեւ։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԳ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ ֆռանկ 8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1888 » 4,817,262
Տարեկան հասոյթ » » » 10,069,700

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր տակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաբու, Յօռկիատիս խան.

ՄԱՆՕԹ.—Ցեարք Ներսէսեան Հայր և Որդի, Ընկերութեանցս Պոլսոյ դրամատեարք, լիակատար ՎԱՐԿ ու ՀՐԱՀԱՆԳ ընդունած են վճարելու անմիջապէս այն ամէն ինչս, որոյ հաշիւը հաստատուած է և վաւերացեալ Ընդհ. Գործակալութենէն։

ՖՈՒԱՆՔՖՕՐԹՈՒԱՔ

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆռանկ 6,250,000 Պահեստի դրամ ֆռանկ 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և գրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Սոյն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկերութիւնս միացած է եւրոպական 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 ֆռանկ

Լիազօր ներկայացուցիչ Հայմայն Թուրքիոյ

4341 MALADIES NERVEUSES

CAPSULES du Docteur Clin

Lauréat de la Faculté de Médecine de Paris. — Prix Montyon.

Les Capsules du Docteur CLIN au Bromure de Camphre s'emploient dans les Maladies nerveuses et du Cerveau et contre les Affections suivantes :

Asthme, Insomnie, Battements du Cœur, Hystérie, Epilepsie, Hallucinations, Etourdissements, Migraines, Affections des voies urinaires et pour calmer les excitations de toute nature.

Une Instruction détaillée accompagne chaque Flacon.

Exiger les Véritables Capsules *au* Bromure de Camphre *de* CLIN & Cie, de PARIS, *que l'on peut se procurer chez les Droguistes et Pharmaciens.*

ԿԵՆԴԱՆԻ ԱՌՈՒՄՆԵՐ ԳԻՆԻ ՄԱԶԵՐՈՒ

ՄԻԼՐՈՔ

ՄԱԶԵՐՈՒ ՄԻԿ ՀԱՏԿ ՆՇԱՆԱԿ

Լրապէս իրենց առջի թարմ գոյնին կը դարձնէ ճերմկած կամ գունաթափ մազերը. Կը դադրեցուցէ անոնց թափելը. Կը մաքրէ գլուխը, կը վերջացունէ թեփը, ու մազերուն նոր կեանք, աճումն, փայլ ու գեղեցկութիւն կուտայ;

Կը վաճառուի երկու չափով մեծ շիշերու մէջ։

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նոյնպէս Տարիզ ու Նիւ Եօրք։

Կը վաճառուի ամ. և Ն. Քանչիք եղբարց Բրիտանական դեղարանը, 435 Մեծ փողոց Բերա, Խանն Քարուանա, Ղալաթիա, Եիուսէր Քարտերըմ 95 և 97. Քիւշիւքեան Սպրաց բով 77 Խմին Խօնիւ—, 51 Եէկի ճամի ի 168 Մեծ փողոց Բերայի, և Դիտանի քով Բերա Մեծ փողոց թիւ 428։ 61

ԼՕՆՏՕՆ ԵՒ ԼԱՆԳԱՇԱՅՐ

ՀՐԴԵՀԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի 1862

Ստորագրեալ դրամագլուխն է 1,852,000 անգլիական ոսկի։

Թէպէտև Ընկերութիւնն հրդեհէ պատահած վնասներու դէմ, թէ քաղաքին և թէ շրջակայ գիւղերու մէջ տուներ, կարասիներ, նաև այլ և այլ շէնքեր եւ ապրանքներ խիստ չափաւոր գինով կ'ապահովէ։

Ստորագրեալն Ընկերութենէ հրաման ունին եղած վնասներն անմիջապէս վճարել։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեան համար դիմել առ,

Թ. ՍԹԵՓԱՆՈՒ Վ. Ֆ. ՃԻՆՃԼԻ
Դրօշակապար Գործակալ

513 Ղալաթիա, Հալաճեան խան, թիւ 25 8—12

ԿԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԳԱՌԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԻԿԻ

Ղալաթիա Պէօյիւք Միլլէթ խան, միջազգային թղթատարատան վրայի յարկը

Սոյն վաճառատան մէջ խիստ ամէն դներով կը վաճառուին ամեն տեսակ ճերմակեղէնք, կանանց համար կրնոցներ, տղայոց համար հագուստներ, կէս շրջազգեստներ, քօսէներ, օժտի համար ճերմակեղէնք, բանուածքներ, բազմատեսակ գուլպաներ, թաշկինակներ և այլ այս տեսակ ապրանքներ։

Այս ապրանքներ, որոց ամենքն ալ լաւ տեսակէ են, կը վաճառուին թէ՛ փոքր և թէ մեծ քանակութեամբ։

Այս ապրանքներ կը պատրաստուին Վիէննայի և Պերլինի յատուկ գործարանաց մէջ։ Նոյնպէս Անգլիայէն, Իտալիայէն և Եւրոպական ուրիշ երկիրներէ եւս ապրանքներ կը բերուին։

Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին եթէ փոխարէնը փոխանակագրով և կամ Թղթատարական դրոշմով զրկուի։

Զը հաւնուած ապրանքները նա կ'առնուին և ստակը նա կը տրուի զրկելով փոխադրութեան ծախքը։ 36

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ 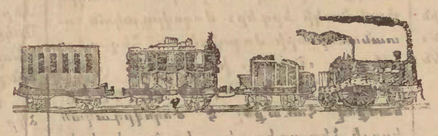 ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԱՑ—(Սկսեալ 1 Յունիս 1889)

ԴԻՒ· Կ· ՊՈԼԻՍ—ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՊԷԼԼՈՎԱ ԹԸՐՆՕՎԱ—ՍԷՄԷՆԼԻ—ԵԱՄՊՈԼՈՒ

Կառախումբ Կ. Պոլսէն մեկնող	Ուրբ. Ճեպն. թ. 2 Բշ. Եր.	Կիր. Ճամբ. թ. 4 Ա.մ. օր	Կիր. Խառն թ. 52 Ա.մ. օր
	Երեկոյ ժ. վ.	Երեկոյ ժ. վ.	Առաւ. ժ. վ.
Կ. Պոլիս ..... մեկնումի	7 20	8 15	7 50
Գումրգաբու			8 8
Եէնի-գուլէ			8 22
Մարմարիզ			8 39
Անդրեանոս			8 52
Քիւչիւք—Զէյթէնէ			9 4
Սբարթա—գուլէ			9 43
Հատրիզէզ		9 46	10 15
Զամտիճա			10 55
Գեալաթէ	9 50	10 16	11 33
Սիրեքլի			12 51
Զէյթէպէյ ժամանումի		12 02	1 33
Զորլու ..... մեկնումի		12 04	1 53
Մուրատլը—Քէօքէլի	11 50	12 47	2 47
Սէգիոլէր—Զէյթիլիք ...			3 37
Լիւլէ—Պուրկազ			4 7
	Բ.-Ա.-ոբ		
Պասա—Լիպի	1 53	2 31	4 47
Բալաբ—գէոյ			5 31
Ու զուէն—Քէօրբիւ		3 57	6 11
Գուէյլի—Պուրկազ		4 18	6 58
Ուրլի			7 52
Ադրիանուպոլիս ..... ժմ	4 14	5 09	7 57
			8 44
			Երեկոյ
			Կիր. Խառն թ. 122 Ա.մ. օր
			Բաց է Կիր. է
			Երեկոյ
Ադրիանուպոլիս ..... մկ.	4 19	5 19	7 25
Գարաքէզ			8 5
Մուսթաֆա բաշա ..... ժմ.	5 15	6 15	8 43
	մկ. 5 20	6 30	9 3
Հարմանլը ..... ժմ.	6 4	7 12	10 3
	մկ. 6 9	7 27	10 23
Թրընօվա—Սէմէնլի ժամ.		7 51	10 55
			Կիր. Խառն թ. 124 Բաց է Կիր.
			Առաւ.
Թրընօվա—Սէմէնլի մկ.		8 01	11 15
Գայատրգ—Հաչէզ ...		8 38	12 10
Եէնի—Մահալլէ		9 27	1 24
Բաբալը	8 32	9 53	2 9
Գաթինոյ—Պէտիհիմպ		10 20	2 46
Փիլիպէ ժամ.	9 21	10 42	3 11
մեկ.	9 31	11 2	3 31
Թաշտաշ Բազարճըք ...		11 58	4 54
Սարամպէյ		12 21	5 25
Պէլովա ժամ.	11 10	12 43	
	Առաւ. Բշ. Եր.	Երեկոյ	Երեկոյ
Սոֆիա ժամ.	3 18	4 29	
Նիշ	9 20		
	Դշ.-Ք.		
Պէլգրատ	2 45		
Պուտապէշթ	10 05	1 25	
Վիէննա	3 15	7 15	
	Դշ.-Ք.		
Սկիւպ		12 40	
Նէյանիկ		9 35	

Կառախումբ Կ. Պոլիս եկող	Արեւ. Ճեպն. թ. 1	Կիր. Ճամբ. թ. 3 Ա.մ. օր	Կիր. Խառն թ. 123 Բաց է Կիր.
		ժ. վ. Բշ. Եր.	ժ. վ.
Սէյանիկ ..... մեկնումի		6 00	
Նիշ		2 55	
Վիէննա	8 25	8 00	
	Բշ.-ոբ		
Պուտապէշթ	2 35	2 40	
Պէլգրատ	9 30		
Նիշ	3 30		
Սոֆիա	9 00	12 16	
	Բշ.-Ք.		
	Առաւ.	Երեկոյ	Առաւ.
Պէլովա մեկ.	12 40	3 57	
Սարամպէյ		4 15	6 15
Թաշտաշ Բազարճըք		4 42	6 58
Փիլիպէ ժամ.	2 12	5 35	8 05
մեկ.	2 17	6 00	8 29
Գաթինոյա—Պէտիհիմպ		6 21	9 00
Բաբալը	3 08	6 47	9 52
Եէնի Մահալլէ		7 12	10 36
Գայատրգ—Հաչէզ		8 1	12 00
Թրընօվա-Սէմէնլի ժամ.	4 55	8 35	12 44
			Երեկոյ
			Կիր. Խառն թ. 121 Ա.մ. օր Բաց է Կիր. է
			Երեկոյ
Թրընօվա—Սէմէնլի մեկ.	5 00	8 42	1 05
Հարմանլը ժամ.	5 24	9 06	1 38
մեկ.	5 29	9 21	1 53
Մուսթաֆա-փաշա ժամ.	6 10	10 02	2 52
մեկ.	6 15	10 17	3 16
Գարաքէզ			3 53
Ադրիանուպոլիս ..... ժամ.	7 09	11 13	4 30
			Երեկոյ
			Կիր. Խառն թ. 51 Ա.մ. օր
			Առաւ.
Ադրիանուպոլիս ..... մեկ.	7 14	11 23	6 25
Ուրլի			7 13
Գուէյլի—Պուր. (Պիւֆէ)		12 19	7 25
Ու զուէն—Քէօրբիւ		12 33	8 55
Բաբալը—Քէզ			9 35
Պասա—Լիպի	9 36	1 50	10 24
Լիւլէ—Պուրկազ		2 18	11 00
Սէգիոլէր—Զէյթիլիք			11 36
Մուրատլը—Քէօքէլի			12 12
Զորլու		3 48	1 09
Զէրքէսքէյ ժամ.	12 12	4 25	1 53
մեկ.	12 17	4 30	2 13
Սիրեքլի			3 03
Գալատրճէ			3 35
Զամտիճա	1 57	6 11	4 27
Հատեմ—Քէզ		6 47	5 18
Անդրեանոս—գուլէ			5 42
Քիւչիւք—Զէյթէնէ			6 18
Անդրեանոս			6 27
Մարմարիզ—գուլ			6 42
Եէնի—գուլէ			7 00
Գումրգաբու			7 11
Կ. Պոլիս (Պիւֆէ) ժմ.	4	8 15	7 20
	Երեկոյ	Առաւ.	Երեկոյ

Կառախումբ Թ. 322 Բշ. Դշ. Ուր.	ժ. վ.	Կառախումբ Թ. 321 Գշ. Նշ. Շբ.	ժ. վ.
Հաղորդակցութիւն գլխաւոր գծին կառախմբոց հետ		Եամպոլու ..... մեկ.	Առաւ. 6 06
		Սիրքիս—Քէրմանլը	7 13
		Եէնի—Զաղրա	8 09
Պարմակէյն ժմ.	12 14	Բասանէ—Մահալլէսի ...	9 12
Ադրիանուպոլսէն ժմ.	10 55	Գարաբուճնար	10 12
		Թրընօվա—Սէմէնլի ժամ.	10 46
	Երեկոյ		Առաւ.
Թրընօվա—Սէմէնլի մեկ.	1 15	Հաղորդակցութիւն գլխաւոր գծին կառախմբոց հետ	
Գարաբուճնար	2 00		
Բասանէ—Մահալլէսի ...	3 05		
Եէնի—Զաղրա	4 15		
Սիրքիս—Քէրմանլը	5 10	Ադրիանուպոլ համար մեկ.	1 05
Եամպոլու ..... ժամ.	6 00	Սարամպէյի համար մկ.	11 15
	Երեկոյ		

ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՏԷՏԷ ԱՂԱՃ

Կառախումբ Թ. 222 Գշ. Եշ. Շբ.	ժ. վ.	Կառախումբ Թ. 221 Բշ. Դշ. Ուր.	ժ. վ.
			Առաւ.
	Երեկոյ		
Տէտէ—Աղաճ ..... մեկ.	1 15		
Ֆէրրէ	2 28	Ա. Պոլիս ..... մեկ.	5 30
Պիտիգլի	3 28	Ուրլի »	6 25
Սուֆլի	4 31	Գուէյլի—Պուրկազ մեկ.	7 20
Տիմիթգա	5 38	Տիմիթգա	7 55
Գուէյլի—Պուրկազ	6 19	Սուֆլի	9 07
Ուրլի ..... »	6 46	Պիտիգլի	10 00
Ա. Պոլիս ..... ժմ.	7 40	Ֆէրրէ	11 01
	Երեկոյ	Տէտէ—Աղաճ ..... ժամ.	12 00 կէսօր

Ստորագծեալ վայրկեանները գիշերուան ժամեր կը նշանակեն սկսելով երեկոյեան 6ն մինչև առաւօտեան ժ. 5 39 (Ը. Ե.)

196

ՄԱԴԴՈՆԻ

ԿԻՍԱՀԻՊԼԸ

ՀԱՆՔԱՑԻՆ ՈՆԱԿԱՆ ՋՈՒՐ

Կալաքարային թթուտ աղբիւր ամենամաքուր

ՍԵՂԱՆԻ ԼՈՒԾԱԳՈՅՆ ԵՒ ՋՈՎԱՐԱՐՔ ԸՄԵԼԻ

Հաղարու, խռչափոզի բորբոքմանց, ստամոքսի և աղիաց համար յանձնարարեալ։

Հայնրիխ Մադդոնի, Գարլսպատ և Վիեննա 47

ԽԱՐԻՍԽ

ԿԵՆԱՑ, ԵԿԱՄՏԻՑ ԵՒ ՕԺՏԱՑ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ի ՎԻԷՆՆԱ

Գործողութիւնք 1889 Յունվար ամսուն

Այս ամսուան մէջ ստացուած եւ ստորագրուած 906 նոր մուրհակներ (բոլոր) որք կը կազմեն տպագրեալ գրամագլուխ ֆր. 5,559,255
Բաժիններու գանձումն » 1,543,300
Վճարումն մահուանց առթիւ » 296,100
1888 դեկտ. 31ին երաշխաւորեալ հասոյթ ֆր. 36,699,959·12
Ամրագրութիւն ապահովագրեալ գումարաց ֆր. 408,448,921·55
Վճարեալ գումարք » 141,524,497—

Տեղեկութեանց համար դիմել առ ընդհանուր Գործակատարն Պ. Լիոնել Պոնտի, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Մայէրի, երկրորդ յարկ. 48

Ընկերութեան տեղապահն է Պ. Ս. ԱՏԼԷՐ

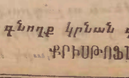

ՄՈՍ

ՇՈՂԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվերբուլ և Մանչեսթրի գլխաւոր գրասենեակ

Անուանք	Գնոյ	Անուանք	Գնոյ
Գոնոնբաս	4200	Սֆինքս	3000
Ֆիրոս	4000	Օսպրեյ	300
Օսմանլի	4000	Նէրէիտ	300
Մէտոպրէս	3250	Բէրու	3000
Թիրս	3250	Լոգոս	800
Մակսիմ	3250	Ալիտա	800
Մարիոնէթ	3250	Մէտիլ	700

Մոսոլը չոգենաւը, Լիվերբուլէն ասոր հասաւ ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ ա. վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուիթհոլ խան
ՀԼԵՇՄԵ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

1591 Եէ. Ճէյմս Սթրիդ, Լիվերբուլ

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ՔՐԻՍԹՈՖԼԷ ՈՍԿԵՐՁԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

ՔՐԻՍԹՈՖԼԷ ՍՊԱՍՔ

ՍՊԻՏԱԿ ՄԵՏԱՂԻ ՎՐԱՑ ԱՐԵԱԹԱԶՕԾԵԱԼ

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍ 1878Ի

ՄԵԾ ՄՐՑԱՆԱԿ

Որ միմիայն տրուած է Արծաթազօծ ոսկերչական գործոց

և ՔՐԻՍԹՈՖԼԻ անունն ամբողջ Միակ երաշխաւորութիւն գնողին համար

Առանց հոգ ընելու մեզ դէմ մղուած գնոյ մրցման, որ անշուշտ տեսակին յոռութեան շնորհիւ կրնայ լինիլ, միշտ պահած ենք մեր արտադրութեանց կատարելութիւնն և հաւատարիմ մնացած ենք մեր սկզբան՝

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԳՈՐԾ ԾԱԽԵԼ ԿԱՐԵԼԻ ԵՂԱՆԻՆ ՁԱՓ ԱԺԱՆ

Գնողին միտքն հանդարտ պահելու համար, նմանապէս պահած ենք

ՄԵՐ ԱԳՐԱՆԱՑ ԼԱՒՈՒԹԻՒՆՆ

ինչպէս որ մեր քառասնամեայ փորձառութիւնն անհրաժեշտ ցոյց տուած է մեզ։

Գնողին համար իրր միակ երաշխաւորութիւն, պէտք է որ ապրանաց վրայ գտնուի գործարանին նշանն և ՔՐԻՍԹՈՖԼ անունն ամբողջ տառերով։

Կ. Պոլսոյ և Թուրքիոյ համար մեր միակ ներկայացուցիչներն են ՊՈՐԹՈՒԻ ԵՂԲԱՐՔ, Ի ՊՕՆ ՄԱՐՇԵ, 354, Բերայի մեծ փողոց, ուր գնողք կրնան վստահ լինիլ, թէ մեր անուամբ ստորին ապրանք չպիտի ծախուի իրենց։

85 ՔՐԻՍԹՈՖԼ և ԸՆԿ.